

ELŐFIZETÉS ÁR
Egész évre 8 frt.
Félévre 3
Negyedévre 1 frt 50 kr
Bérmentetlen levelek
csak ismert keszektől fo-
gadhatnak el.
Készítők neve adatnak
vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyilatkozat minden gar-
mondsor díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
hivatalos hirdetéseknel:
Minden egyes szó után
1 kr.
Azonfelül bélyeg 50 kr.
Kiemelt díjazás a kör-
szettel ellátott hirdeté-
nyekért természetesen az
minden 5 centiméter
után 3 kr számítatik.
Állandó hirdetéseknel
kedvezmény nyújtatik.
Hirdetést a „Zemplén”
nyomdába küldendők.

Kazinczy Ferenc.
Egy író emlékezetének szentelt ün-
nepet ül ma Széphalom. A „nem-
zet-halálanság égbekiáltó néma-
sága”, a nemzet-szégyen Kain-
bélyege: Széphalom megélnéül az ünne-
plők zajától s tanuságot tesz Kazinczy
szellemének, hogy eszméi termékeny talajra
találtak a szép, jó, igaz eszmékért, az örök
ideálért lelkesedni tudó szívekben; mert
felfogjuk, érezzük, ismerjük a magas célo-
kat, melyekért egész életén át küzdött s
méltó letéteményesei vagyunk a ránk ha-
gyott örökségnek, a Tőle gigászi erővel
védett, öntudatos művészettel ápoltt, finom
ízléssel megnevesített magyar nyelvnek.

Kazinczy neve s a nyelvújítás elvá-
latatlanok.

A magyar irodalom-történelemnek nincs
elszomorítóbb s mégis dicsőbb lapja a
nyelvújításánál. Egy kevesektől értett, sok-
tól félreértett, a legtöbbször nem ismert em-
ber félszázados küzdelme ez, fiatalon meg-
kezdve, soha nem lankadva, késő aggkor-
ban is újult lelkesedéssel, néha a kétség-
beesés erejével vívott harca az ó- s új-kor
klasszikus műveinek emléjén finomult ízlés-
nek, eleganciának a roszakarat, a szellemi
korlátoltság, a kicsinyeskedésig gyanus-
kodó konzervatizmussal szemben. Pedig
Kazinczy törekvése jogosult volt. A nyelv-
újítás politikai forradalom is s ezek nem
egy évszázad, sem egy ember művei. Az an-
gol s francia forradalmat sem Cromwel,
sem Mirabeau nem csinálták. Kazinczynak
sem műve a nyelvújítás. Megnyilatkozása
volt é, mint bármely esemény, a történe-
lem logikájának s célja volt: a magyar
nemzetet nyelvében, művészetében, a tudomá-
ny- s politikában a többi nyugat-európai
művelt nemzetekkel egyenlő rangúvá tenni.

T Á R C A .

Kazinczy emlékezete.

Zombori Gedőtől.

— A Zemplén eredeti tárcája. —

NAGY nap, amelyen ezerek szeme most,
Felejtve bút s három gyász századot —
Széttört remény s az irtó kardon át,
Dicscsel fénylő jövő napokba lát!
Támadhat vész és zúghat a vihar,
Bal napokkal megküzdehet a magyar;
Mert éltet nyert derék népünk szívé,
Mit a költő szólt lantja zengzetén:
Honé a szívben minden dobbanás
S a hölgy ajkon a szent imádkozás.
A férfi gondját, szíve lángjait,
A gyermek vágját, férfi karjait
Egygyé forrasztva esdekel imánk:
Oh légy már boldog imádott Hazánk!

Öntudatos nyelvújítási törekvések je-
lentkeztek a magyar nyelv körén belől
mindég, valahányszor a nemzet szellemi vi-
lága új fogalmakkal, új eszmékkel bővült.
Számos új szóval árasztja el nyelvünket a
kereszténység felvétele is, mert az új esz-
méket szükséges volt a nemzettel megér-
tetni. A középkor egyoldaluan fejlesztette
a nyelvet, csak a vallási élet körében, mert
ez a szak nem érintkezett úgy, mint ma
egyébekkel: filozófiával, természettudomány-
nyal. A XVI. és XVII. évszázad írói igyekez-
nek az átvett idegen szókat hazaiakkal pó-
tolni s új szókat öntudatosan képezni. A
XVI. évszázad írói nem átalítottak élni a nép
kifejezéseivel. Pesti, Heltai stílusa népies.
A XVII. évszázad teológiai vitái és több ol-
dalu tudományossága szintén új eszmékkel,
új fogalmakkal, kifejezésekkel gazdagították
a magyar nemzet szellemi világát s azért
számos szót és szólásmódot is alkottak e-
kor nagy írói. Sőt ekkor már valóságos vita
támad az újítók és az újítást ellenzők kö-
zött. Gelei a neológiát védi Medgyessi ortho-
logiájával szemben. Ez a nyelvvel szemben
semmit sem enged az esztesítésnek a választé-
kosabb, szebb kifejezések kedvéért, — az
meg tag tért nyit a szók alakításának.

A XVII évszázad végén s a XVIII. évszázad első
felében a politikai harcokkal megszűnnek a
nyelvért való küzdelmek is. A tespedés, a letár-
gia kora ez. A nemzet leveretve végső perceit
látszik élni, mert lemondott létének még egyet-
len támaszáról: a nyelvről is. A felsőbb kö-
rök társalgásában a német és francia nyelv
járja, a közigazgatás s középosztály nyelve
a latin s a latin idiomákkal szaturált ma-
gyar. Mintha az erős, hajlítható magyar
nyelv egyszerre elviszítette volna minden
képességét magasabb eszmék kifejezheté-
sére! Három évszázaddal látszottunk vissza-
sülyedni s veszedelem fenyegetett, hogy
Európa népeinek kulturális törekvéseiben
nincs része a magyarnak!

Ezt látta be Kazinczy is tisztán felál-
lítottán magának a kérdést: határozottan fe-
lelt reá s bátran kitűzte az újítás zászla-

ját. Mindent megengedett magának és kö-
vetőinek a szép nevében a nyelv szellemé-
nek korlátain belől. Azt akarta, hogy a
magyar nyelv a nyelvek ideálja legyen.
Hajlékonyra, alakíthatóvá kívánta tenni
mint minő a görög, tömörre mint a latin,
választékossá mint a francia s a magas,
bölcselemi eszmék kifejezésére alkalmassá
mint a német nyelv. Törekvése volt meg-
őrizni a nyelv tisztaságát s mégis kife-
jezni magyar nyelven mindazt, mi szép, ma-
gasztos csak létrejöhet az ember agyában.
Fordításában, eredeti műveiben sem en-
gedte magát korlátoztatni a nyelv nyügei-
től s mindazt lenyeste, miben finomult iz-
lése megbotránkozott. A legnemesebb iz-
léssel felfogott feladatát sohasem tévesz-
tette el szemei elől, öntudatosan lépte át
a nyelv korlátait s hibáit öntudattal kö-
vette el. Szembeszállt minden nehézséggel
s az igazság s eszméi győzelmének érzet-
ben egy pillanatig sem engedte kivétetni
kezeiből a zászlót a kicsinyeskedők, a gu-
nyolók, őt a nyelv Herosztrátesének, örül-
nek csúfolók táborától. Soha irodalmi harc
nagyobb hévvel nem vívatott és soha esz-
mékéért küzdő felek annyiira méltatlanok egy-
máshoz nem valának!

Kazinczy célját érte. Teljes irodalmi
siker követte törekvéseit és semmi sem bi-
bizonyit jobban mellette mint az, hogy sza-
vai, szólásmódjai a nemzet lelkébe mentek
által s most a nép ajkáról is hangzanak
azok. Irodalmunk lépést halad az európai
irodalmakkal s nyelvünk szépsége, gazdag-
sága irigyelt a művelt nemzetektől is.

Petőfi egykor szemére hánytva a nemzet-
nek rüt halálanságát Kazinczyval szemben.

„Magyar nemzet, most nem volnál magyar!

Ó akkor volt az, midőn senki nem volt,

Midőn magyarnak lenni szégyen vala...”

E szemrehányás ma nem volna joga-
sult. A nemzet Mekkájává lett Széphal-
om. Hálás nemzete lerótta tartozását.

Ki életét nemzete jövőjének szentelte
— nemzete tudatában örökké él s minden
idők tiszteletére érdemes.

Oh jaj, oh jaj, kezén a lánccsörög,
Arcán maró kinoknak könye görg! ...
S tán váz nőtt fel a börtön éjiből,
Tétlen: napot ki nap után öröl.
Oh nem! Rá szentelte még napját, éjeit,
Hogy vissza adja bűvös bájait —
A lány, édes — s ha kell — szilaj nyelvnek,
Melyben harcokúrt s zengő dal beszélnek,
Mely döng, harsog, miként a fergeteg,
Vagy lágyan Eolhárfa-ként zeneg.

Oh látnok s mártír, oh te nagy s dicső,
Kinek porából honszerelmünk nő;
Mig magyar földön magyar szív dobog,
Szentelt neved — Kazinczy — élni fog!

* * *

Oh magyar nemzet — fényes ősi kard,
Melyen vérozsdát sok babér takart;
Csak tartsd meg tisztán ősi fényedet,
Ne félj akkor ármány el nem temet!
Tudás most a népek élet ára, —
Ez ragyogjon imádott hazánkra. —

A vármegye gyűlésterméből.

(Május 24., 25. és 26.)
(Folyt. és vége.)

Olvastatták a Budapesten elhunyt *Bukovinszky József*, zempléni vármegyei közpénztárnok volt orvosnak egy Zempléni vármegyében született ifjú neveltetési és tanítási költségeinek fedezése végett a vármegye közönségének kezelésére bízott 3000 ftos jótékony-alapítvány ügyében beadott alispáni jelentés. A közgyűlés e hazafias célú hagyományozást az örökhatározó emléke iránti kegyeletes érülettel vette tudomásul és az időközi kamattal 3669 ft 18 krra felszaporodott s a vármegye pénztárába befolyt alapítványi összegnek gyümölcsösztetése iránt határozván, az alapítvány kezelését körülíró és a végrendelet intézkedéseinek megfelelő szabályrendelet elkészítésével hét tagú küldöttséget bízott meg.

A kir. államép. hivatal szakjelentése szerint a vármegye háza nagytermében rendeztetni szokott jótékony célú táncmulatságok az épületet erősen megrongálván, sőt magát a nagytermet beomlással fenyegetvén: jövőre nézve a táncmulatságok megtartása ottan veszedelemmel járván, utasított az alispán, hogy a termet ily célokra további intézkedésig át ne engedje. Tekintetbe véve azonban, hogy a helyi viszonyoknál fogva a társadalmi és humanisztikus szempontok egyaránt kívánatosak teszik, miként a jótékony célú táncmulatságok a vármegye háza nagytermében jövőre is otthont találjanak, utasított a várm. kir. államépítészeti hivatal, hogy a megfelelő átalakítások tervezetét s az ide vonatkozó részletes költségvetési előirányzatot a vármegye közönségéhez 60 nap alatt mutassa be.

Olvastatták több községnek a saját hatáskörébe utasított közigazgatási teendőik ellátására, valamint saját községi szervezetére vonatkozólag elkészített szabályrendelet tárgyában kelt tiszti fő-ügyészi vélemény, melynek elfogadásával ama szabályrendelet tervezetét megfelelő átdolgozás végett az illető községi előjárásoknak visszadatni határozattak.

Olvastatták a magyar nyelvet és népnevelést Zempléni vármegyében terjesztő egyesület elnökségének átirata, melylyel a vármegye területén még felállítandó kisdóvó-iskolák, ugyszintén a létesítendő gyermek-menedék-helyek életbeléptetése iránt hozott határozatát propagálás és az e célra alkalmasnak ítélt községek képviselő testületeinél érvényre juttatás végett erkölcsi és anyagi támogatásban részesíteni kéri. A közhelyesséssel és hazafias örömmel fogadott átirat felolvasása után a következő községek jelölték ki a fenti célra alkalmas helyeket:

I. Szerencsi járásban:

Zombor, Gésztely, L.-Bénye, Harkány, Sajó-Hidvég, Kesznyéten, T.-Lucz, Mád, Megyaszó, Monok, H.-Németi, T.-Szada, Szerencs és Girincsi.

II. A tokaji járásban:

Bodr.-Keresztur, O.-Liszka, Tarczal, Tokaj, Tolcsva.

III. A s.-a.-ujhelyi járásban:

Barancs, Trauczonfalva, Zemplén, Ladmacz, Imreg, Legenye, Velejte, Vily, Vitány, Mikóháza, Lasztócz, Czeke, Garany, M.-Jesztreb, N.-Kázmér, S.-a.-Ujhely, B.-Ujlak, Károlyfalva.

IV. A bodrogközi járásban:

Lelesz, Czigánd, Kir.-Helmecz, Karád, Bodr.-Szerdahely, Tárkány.

V. A gálszécsi járásban:

Gálszécs, Hardicsa, Hoór, M.-Izsóp, Sz.-Keresztur, Kozma, Pelejte, Sz.-Polyánka, Sz.-Ujfalu, Vécse, N.-Azar.

VI. A nagy-mihályi járásban:

Abara, Berettő, Butka, Deregyó, A.-Körtvélyes, Lasztomér, Málcza, Órmező, Pazdics, Rákócz, Sztára, Várhely.

VII. A varannai járásban:

Dobra, V.-Csemernye, A.-Hrabóc, Sókut, Szacsur.

VIII. A sztropkai járásban:

Sztropkó, N.-Domása, Kelcse.

IX. A homonnai járásban:

Csertész, N.-Kemencze, Habura, M.-Laborcz.

X. A szinni járásban:

Szinna, Cz.-Béla, Cz.-Hosszmező, Sztakcsin. Elvárja a vármegye közönsége nevezett járások fősztrogabirától, hogy a fent felsorolt községek előjáróságát és képviselő-testületét ezen, a magyar nemzeti népnevelés s vármegyénk népekedésének előmozdítására célzó oly fontos és kiválóan ajánlatos intézmények létesítési ügyének megnyerni hazafias és elengedhetetlen kötelességüknek ismerendik. E hazafias feladat megoldásának könnyebbítése tekintetéből P. Szathmáry Károly által a magyar nép számára írt s e tárgyakkal megnyerő modorban foglalkozó, ugynevezett *»Piros Könyv«*-ből, valamint az óvóiskolák felállítására és berendezésére vonatkozólag kiadott *»Utasítás«*-ból kellő számú példányokat nevezett egyesület elnöksége ingyen fog bocsájtani fősztrogabiraink útján a községek értelmesebb lakosainak rendelkezésére.

T.-Szada k. község képviselő-testületének kérelme, mely szerint a k. községnek nagy községgé

leendő átalakulhatása végett folyamodik, a m. kir. belügyminisztériumhoz pártolólág felterjesztetni rendeltetett.

Olvastatták *Dókus Gyula* biz. tagnak, mint a s.-a.-ujhelyi önk. tűzoltó egyesület főparancsnokának egy vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet jóváhagyása iránt benyújtott előterjesztése. A szabályrendelet véleményadás végett a szakküldött-ségnek kiadották.

Ezekután százakra menő s közmunkaváltságra vonatkozó és számos egyéb, inkább magán természetű ügy nyervén elintézték, több közérdekű ügyre vonatkozó, itten föl nem említett határozat pedig a *»Zemplén«* hivatalos részében is közzétételre rendeltetvén — főszámvevő mutatta be s adta elő az itten felsorolt községi költségelőirányzatok és illetve záró számadásokra vonatkozó véleményes előterjesztéseit. A véleményes előterjesztések elfogadásával elintézték nyert költségvetések a következők:

O.-Liszka n. községnek 1888. évi költségvetése s ezzel kapcsolatban a nevezett község háztartásában eláradt kezelési rendeltenségek megszüntetésére vonatkozólag a főszámvevő által előterjesztett javaslat vétetvén tanácskozás alá, a költségvetés kivételesen jóváhagyatott, egyszerűsített nevezett községi vagyoni kezelése és a multból eredő háztartási zavarok megszüntetése, valamint az észlelt számadási bonyodalmak kitisztázása céljából a zárgondnoki állás fentartása mulhatatlanul szükségesnek bizonyulván, az iratoknak az alispán, a zárgondnoki tiszttség időközi javadalmaszának pótköltségvetésben leendő felvétele végett és az ügyben saját hatáskörében megfelelő eljárás céljából kiadatni rendeltetik.

S.-a.-Ujhely város 88, a.-berezskii körjegyzőség 88, Ladmacz 88, havaji kj. 88, n.-géresi kj. 88, málcza kj. 88, cigándi kj. 88, n.-kövesdi kj. 88, butkai kj. 88, n.-dobrai kj. 88, tavarnai kj. 88, girincsi kj. 88, leleszi kj. 88, T.-Lucz 88, velejteji kj. 88, n.-mihályi kj. 88, Monok 88, zétényi kj. 88, a.-hrabóczi kj. 88, Monok 88, Mád 88. évi alakítási költségvetése és Tokaj 88. évi pótköltségvetése.

Az ugyanekkor elintézésben részesült községi záró számadások pedig ezek:

Agárdi körjegyzőség 83—86, Gesztely 85—86, sztropkai kj. 86, bélyi kj. 85, havaji kj. 86, Sárospatak 84—85, K.-Dobsza 83—84, h.-csebinyei kj. 85, Regmecz és Biste 86, sztarinai kj. 84—85, T.-Szada 87, B. Kisfalud és Szegi-Long 86, Horb.-Csebinye 86, V.-Csemernye 86, Dávidvágás 86, Szacsur 86, n.-géresi kj. 86—87, Sóstófalva 85—86, bánóczi kj. 86, e.-horvátii körj. 86, A.-Hrabóc 86, K.-Tárkány 85—86, Csanáló 86, F.-Regmecz 85.

Ezek során a három napig tartó közgyűlés az elnöklő alispán megéljenzésével végződött.

A jótékonyosság angyalai.

A női kebel legszebb gyöngye a szeretet. És az érzelem annyi változatai között legszentebb az, amelyik a szenvedő emberiség enyhítésére emel oltárt. Lukretia jelleme a karthagói hajfűtők, a női erény eszményi példái a történelem örökbecsű emléke, míg a szívjószág jutalma a jó tett boldogító öntudata, a hálakönyvekben tükröződik vissza és nem számít rá, hogy lapot nyisson számára a történelem muzsája.

Az élet örökös küzdelem a létért az elemekkel. És midőn nincs erő, nincs hatalom, mely a pusztulásnak gátat vethessen, a nyomor és inség segélykiáltására megdöbben a »jó szív«, az anyagiág rideg korszakában egy fenső sugallatra feltáruinak a szeretet forrásai, a kétségbeesés sötét fellegein áttör a remény sugara, új életet, új erőt lehel a csüggedt lélekbe a küzdelem folytatására.

Az ideai árvizkárosultak fölségelésére megindult országos jótékonyági mozgalom szelleme vármegyénk lelkes hölgyeit is megszállotta; áldozatkészségüknek emlékeül, e szerény lapok hasábjai és a segélyzettek háláérzete nyissák meg a »jó szív« albumát, mert az ő érdemök az alatt közölt anyagi siker. Legyenek üdvözölve!

Nyilvános számadás.

A zempléni vármegyei árvizkárosultakat segélyező bizottság által a s.-a.-ujhelyi hölgyek közreműködése mellett folyó hó 2-án a *»Dianna«* kertben tartott nyári mulatság alkalmából a következő adományok gyűltek be:

I. A városból:

Chyzer Kornélné és Kecskés Dezsőné ivén 25 ft 05 kr. Erre adakoztak: *Dókus Józsefné* 1 ft, *Nádory Vilmosné* 1 ft, *Nyomárkay József* 2 ft, *dr. Nyomárkay Ödön* 1 ft, *Gombos Istvánné* 50 kr., *Dubay István* 1 ft, *Singer Izrael* 1 ft, *Hoffer Ferencné* 10 kr., *Palánkay* 20 kr., *Ármágyi* 20 kr., *Csizi* 50 kr., *Kriegbaum Gyula* 1 ft, *Zboray Józsefné* 20 kr., *Rosenbluth* 20 kr., *Klein Leopoldné* 50 kr., *Knopfler Sándor* 50 kr., *Heimlich* 10 kr., *Zermer Sáli* 25 kr., *Szamosy Jenőné* 50 kr., *Dofkay Józsefné* 1 ft, *Deutsch* 30 kr., *Jelenekné* 1 ft, *N. N.* 50 kr., *Csernyiczky Mihály* 1 ft, *Zinnerné* 46 kr., *Irmeretlen* 2 ft, *Hvozdovitsné* 1 ft, *Krasznapolszky Ferenc* 2 ft.

Löcherer Andorné ivén 15 ft 50 kr. Erre adakoztak: *Matolay Etelné* 1 ft, *Blizmann Ferenc* 1 ft, *Farkas Istvánné* 1 ft, *Körmendy Lajosné* 1 ft, *Adriányi Gyuláné* 1 ft, *Tokár Józsefné* 2 ft, *Izsépy Miklósné* 1 ft, *Barna Bertalané* 1 ft, *Steiner Luiza* 1 ft, *Szeghy Gyula* 1 ft, *Dókus Mihályné* 3 ft, *Czigler Józsefné* 1 ft, *Dongó Gézáné* 50 kr.

Nickl Ferencné ivén 36 ft 70 kr. Erre adakoztak: *Schön Sándor* 2 ft, *Friedrich Mór* 1 ft, *Zlinszkyné* 1 ft, *Schulcz Sándorné* 1 ft, *dr. Hornyay Béla* 2 ft, *Marie Camerer* 1 ft, *dr. Reichard Sománé* 1 ft, *Csinek Jánosné* 1 ft, *Kun Frigyesné* 1 ft, *Schwartz Bernátné* 1 ft, *Grünbaum Simonné* 1 ft, *Burger Samuné* 1 ft, *ifj. Reichard Manó* 70 kr., *Horváth Endréné* 1 ft 50 kr., *Major Istvánné* 1 ft, *Kornstein Mórné* 1 ft, *dr. Haas Bertalané* 1 ft, *Papp Lászlóné* 2 ft, *Koós Károly* 1 ft, *Németh Nándorné* 3 ft, *de Rivó Györgyné* 1 ft, *Waldmann Adolfné* 2 ft, *Kecskés Antalné* 1 ft, *Brezanóczy Béláné* 1 ft, *Pólyányi Gyuláné* 1 ft, *özv. Cometter Bernardné* 1 ft, *Gutsman J.* 2 ft, *Névtelen* 50 kr., *dr. Ehrenreich Jenő* 1 ft, *Kasztnér János* 1 ft.

Pintér Ferencné és Lenkey Mihályné ivén 32 ft 30 kr. Erre adakoztak: *Raisz Laura* 1 ft, *dr. Szepesi* 1 ft, *Bodeczky Gyula* 1 ft, *Rosenthal Sándorné* 1 ft, *Lácza Károlyné* 1 ft, *Kresinszky Ferenc* 50 kr., *Móré Gézáné* 1 ft, *N. N.* 30 kr., *Friedmann Ábrahám* 1 ft, *Schön Miksáné* 1 ft, *Kossuth Ilona* 1 ft, *Glück Ignác* 1 ft, *Póka Káz. Méné* 2 ft, *K. J.* 50 kr., *Rosenfeld Zsigáné* 1 ft, *M. N.* 40 kr., *Szunyoghyné* 3 ft, *Pollákné* 1 ft, *Siegmeth* 1 ft, *N. N.* 10 kr., *Lácza Elekné* 1 ft, *Klein Salamonné* 1 ft, *Lenkey Mihályné* 1 ft, *Stépan Gyuláné* 1 ft, *Rác Gyuláné* 1 ft, *Nemes Lajos* 1 ft, *Hellné* 50 kr., *Gosztonyi Teréz* 2 ft, *Féiedlieber Albert* 1 ft, *Polacsek Ignác* 1 ft, *Nyomárkay Józsefné* 50 kr., *N. N.* 20 kr., *N. N.* 20 kr., *Pintér Ferencné* 1 ft.

Viczmány Ödöné és Teich Zsigmondné ivén 40 ft 30 kr. Erre adakoztak: *Jakobovits Armin* 1 ft, *Beszterczey Ferenc* 1 ft, *özv. Decsényi Józsefné* 1 ft, *Grósz Vilmos* 1 ft, *Singer Izrael* 50 kr., *N. N.* 1 ft, *Kincsesy Péter* 2 ft, *Weisz Adolfné* 1 ft, *Teitelbaum Johanna* 1 ft, *N. N.* 1 ft, *Hass Lipótné* 1 ft, *Szécsi Fáni* 1 ft, *Löwy Adolfné* 1 ft, *Lövinger Ödöné* 1 ft, *Szentgyörgyi Vilmos* 1 ft, *dr. Hornyay Béla* 1 ft, *Bolgáriné* 1 ft, *Pick Clementine* 1 ft, *Waldmann Johanna* 1 ft, *Reichard Gyula* 50 kr., *Frischmann Simon* 50 kr., *Frenkel Lipót* 50 kr., *Klein Mór* 50 kr., *Wessely Mór* 50 kr., *Reichard Markus* 40 kr., *Reichard M.* 20 kr., *Reichard* 20 kr., *Kálniczky Károlyné* 1 ft, *Truttler Józsefné* 2 ft, *Népbank* 2 ft, *Csuka Ödön* 2 ft, *Róse József* 50 kr., *Juhász Jenőné* 1 ft, *özv. Izsépy Gouláné* 1 ft, *Kula Györgyné* 30 kr., *Bauer* 1 ft, *Langerman* 50 kr., *Steinblakné* 20 kr., *Krizsó Tamásné* 1 ft, *Viczmány Ödöné* 5 ft.

Viczmány Ödöné és Schön Izidorné ivén 32 ft 50 kr. Erre adakoztak: *Viczmány Viktorné* 2 ft, *Szerdahelyi Vincéné* 3 ft, *Hausch Dezsőné* 1 ft, *Krausz Nátháné* 1 ft 50 kr., *Kornfeld Mór* 50 kr., *Sziráky Barnáné* 2 ft, *Nagy Béláné* 1 ft, *Szenczy Lilla* 1 ft, *Bessenyei Gáborné* 3 ft, *Keresztessy Lajosné* 1 ft, *Diószeghy Jánosné* 4 ft, *Pólyányi Géza* 1 ft, *Fekete Istvánné* 50 kr., *Jakubcsák* 50 kr., *Csákok Imre* 50 kr., *Stich Lajosné* 50 kr., *Speckné* 2 ft, *Kornstein Ignác* 1 ft, *Klein Lipót* 1 ft, *Tührer Sándorné* 50 kr., *Szóllósi Arthur* 1 ft, *Kun Géza* 2 ft.

Orosz Gézáné és Keresztessy Jelma ivén 16 ft 20 kr. Erre adakoztak: *Fehérváry Istvánné* 2 ft, *Rieder Engelbert* 2 ft, *Kopper Józsefné* 1 ft, *Lonszky Adolfné* 2 ft, *Irányi és Nebesz* 1 ft, *Ligethy Bertalan* 1 ft, *Deutsch Herskó* 20 kr., *Hercz Kálmán* 50 kr., *Preisz Elkán* 20 kr., *özv. Erényiné* 1 ft, *Hericz Sándor* 60 kr., *Ribó József* 20 kr., *Orosz Mihály* 50 kr., *Behyna* 1 ft, *Pritula Györgyné* 1 ft, *Weisz Lajosné* 1 ft, *Neuwirth Adolfné* 1 ft.

Dóbiász Edéné ivén 4 ft 50 kr. Erre adakoztak: *dr. Löcherer Lőrinc* 1 ft, *Pékáry Gyula* 1 ft, *Becske Bálintné* 1 ft, *Farkas Dezsőné* 1 ft, *Dókus Gyuláné* 50 kr.

Kolozs Manóné és Margitay Józsefné ivén 72 ft 20 kr. Erre adakoztak: *Kolozs Manané* 3 ft, *Kolozs Gyuláné* 3 ft, *Cseley Borbála* 1 ft, *Szőgyéni Imre* 1 ft, *Vályi Istvánné* 2 ft, *Mezőssy Menyhért* 2 ft, *Erben Alajos* 1 ft, *Révy Gézáné* 2 ft, *Isépy Istvánné* 1 ft, *Ember Ernő Mihály* 1 ft, *Koczaurek Ferenc* 1 ft, *Némethy Józsefné* 2 ft, *Fábry Károlyné* 1 ft, *Bodnár Péterné* 50 kr., *Gosztonyi Alajosné* 1 ft, *Petrasovics Jánosné* 50 kr., *Borske Emma* 20 kr., *dr. Hornyay Béla* 1 ft, *Átányi József* 1 ft, *Döllner Lajosné* 1 ft, *Egry Róza* 1 ft, *Margitay Józsefné* 1 ft, *Szilágyi Béláné* 1 ft, *Klimó Menyhért* 1 ft, *Friedrich Antal* 5 ft, *Mandel Gyula* 2 ft, *H. S.* 2 ft, *Haury József* 1 ft, *Schwarz N.* 3 ft, *Gettó Gyula* 2 ft, *Zarubay Bódog* 1 ft.

Hegyi S. Gyula ivén 11 ft. Ezen kívül közvetlenül beküldött: *Berman Lipót* 2 ft, *Kolos Gyuláné* 1 ft 50 kr., *Kormos Gyula* 2 ft.

Befolyt tehát e cimen 291 frt 75 kr.

Folytatás a mellékleten.

II. Vidékről:

Boronkay Farkasné 5 ft, dr. Kun Zoltánné 5 ft, Haidinger nővérek 5 ft, Mauks Árpádné 2 ft, Kóczán Miklósné 20 ft, Matolay Béláné 2 ft, ifj. Jenei Józsefné 5 ft, Frieder Zsigmondné 2 ft, Ruzsicska Ferencné 10 ft, Pereszélyi Jánosné 3 ft, gf Andrassy Aladárné 25 ft, Vitányi Bertalanné 5 ft, gf Hoyosné 15 ft, Molnár Leóna 5 ft, Gräfl Józsefné 5 ft, Viczmány Mórné 2 ft, Zalay Istvánné 20 ft, Füzeséry Gyula 1 ft, Olchváry Gizella 1 ft, Dessewffy Józsefné 5 ft, dr. Thomann Dávid 5 ft, Láczy Lászlóné, 5 ft, Raisz Gidáné 5 ft, Cseley Lajosné 5 ft, Sisáry Gyuláné 10 ft, Meczner Ilonka 5 ft, Szemere Gézáné 5 ft, Ferenczy Elek és Szirmay Ödönné 25 ft, br. Sennyey Mimike magáneladásra beküldött 4 db szabadkézi-rajzmintáért 17 ft.

Székely Károlyné és Kálmán Lajosné ivén 22 ft 20 kr. Erre adakoztak: Kiczinko Antalné 1 ft, Zakó Emma 1 ft, Paulay Gáborné 1 ft, Pekáryné 1 ft, Ujfalussy Károlyné 1 ft, öz. Szokolay Dánielné 1 ft, Szokolay Emilné 1 ft, Friedl Katinka 1 ft, Dienes Barnáné 1 ft, Karácsonyi Mihályné 1 ft, Névtelen 1 ft, Heyduk Ambrusné 1 ft, Berlovecz Józsefné 1 ft, Kohn Emánuelné 2 ft, Friedl Lajosné 1 ft, Benedek Pálné 3 ft, Gotthard J. 1 ft, Kálmán Lajosné 1 ft, Székely Károlyóé 1 ft.

Legőza Istvánné ivén 26 ft. Erre adakoztak: Piliassy László 1 ft, Kapy Lajos 1 ft, Legeza István 1 ft, Kintis Emma 1 ft, Spiegl Samuné 1 ft, Spiegl Bernát 1 ft, Fröhlich Gyuláné 1 ft, Szentlélek Géza 1 ft, N. N. 1 ft, öz. Dorazil Edéné 50 kr., Benjámín Endre 50 kr., Szladek József 1 ft, Jäger N. 1 ft, Sznistsák Ferdi 1 ft 50 kr., Vajda Elek 1 ft, Orosz Borcsa 60 kr., Rósenberg Ignác 1 ft, Glück Mór 1 ft, Guliss József 1 ft, Strömpl J. 1 ft, Szilvássy Ágoston 1 ft, Lieblich Márkus 50 kr., Rakovszky Aladár 2 ft, id. Fröhlich Gyula 1 ft, N. N. 40 kr., Legeza Istvánné 1 ft, Neuvirth Dávid 1 ft.

Befolyt tehát e címen a vidékről: **283 ft 20 kr.**

Az étkező asztaloknál befolyt és pedig: Oroszy Gézáné asztalánál 44 ft 36 kr.; Malárcsik Józsefné asztalánál 24 ft 18 kr.; Zlinszky Józsefné asztalánál 36 ft 40 kr.; Löcherer Andorné asztalánál 63 ft. Czukrásdában 63 ft 11 kr.; Virágosarnokban 50 ft 05 kr.; Mézesbábos sátorban 40 ft 50 kr.; Szivar sátorban 45 ft 83 kr.; Pezsgő- és asszucsnokban 145 ft 06 kr.; felmaradt pezsgő eladásakor 31 ft 50 kr. Összesen begyűlt tehát az asztaloknál 543 ft 99 kr. Sorsjátéknál 230 ft 80 kr. Belépti jegyekért 232 ft 75 kr.

Bevétel tehát összesen . . . 1582 ft 44 kr.
Kiadás . . . . . 562 ft 75 kr.
Eddigi tiszta jövedelem . . . 1019 ft 69 kr,

amely összeghez hozzá lesz csatolandó a még kint levő sorsjegyek s az el nem nyert vagy visszamaradó tárgyak eladási ára.

A jövedelem az árvizkárosultak javára egyébként befolyt összeghez adatik. A számadások a segélyező-bizottságnál bár ki által megtekinthetők.

Kisorsolandó tárgyakat adományoztak:

A városból:

Isépy Lenke, Byringer Aranka, Bánóczy Ilona, Thuránszky Lászlóné, Chyzer Kornélné, Matolay Etelné, Farkas Istvánné, Dókus Róza, Kecskés Dezsőné, Dongó Gézáné, Schön Sándor, dr. Schön Vilmosné, dr. Nagy Arminné, Schön Izidorné, Major Istvánné, br. Gaizler Józsefné, Pólyányi Gyuláné, Nickel Anna, Szánky Nándorné, Frischman Simon, Juhász Jenőné, Lenkei Mihályné, Reichard testvérek, Viczmány Ödönné, Boruth Elemérné, Teich Zsigmondné, Liszy Edéné, Balogh Károlyné, Kulin Ödönné, Hegyi S. Gyula, Csapó Józsefné, Bokor József, Szabó Anna, Perlstein Józsefné, Orbán József, Dókus Gyuláné, Dóbiás Edéné, Spilenberg Oszkár, Bogyay Vilma.

A vidékről:

Molnár Béláné, br. Sennyey Mimi, Füzeséry Boldizsárné, Zábrczky Ottóné, Graeffl Józsefné, Olchváry Gizella, Molnár Leóna, Füzeséry Tamásné, Vécsei Oláh Károlyné, Zábrczky Ottóné.

Ételnemdek adományoztak: Zarubay Bódogh, Löcherer Andorné, Zlinszky Józsefné, Mayer Imréné, Lefkovits Ignác, br. Gaizler Józsefné, Karsa Bertalanné, Medveczky Jánosné, Nickl Ferencné, Raisz Béláné, Schönfeld Sidónia, Bydeskuthy Sándorné, Szánky Nándorné, Wihs Keresztélyné, Malárcsik Józsefné, Csaszlavszky Jánosné, Korinkó Ferencné, Teich Zsigmondné, Hammersberg Jenő, Reichard testvérek, Malárcsik Györgyné, Boruth Elemérné, Viczmány Ödönné, Margitay Józsefné, Ligeti Józsefné, Kulin Ödönné, Hlavathy Józsefné, Rác Bertalan, Demjén Gusztávné, Schwarcz Ignác.

Közreműködtek:

Az étkező asztaloknál: Löcherer Andorné, Nickel Ferencné, Oroszy Gézáné, Csaszlavszky Jánosné, Ligety Józsefné, Malárcsik Györgyné, Waldmann Adolfné, Láczy Károlyné, br. Gaizler

Józsefné, Diószeghy Erzsé, Nickel Anna, Bergstein Margit, Bánóczy Ilona, Matenkó Tapa, Blizman Margit, Tóth Mariska, Rác Margit, Demjén Sarolta, Dóberstberger nővérek.

A cukrásdában: Pintér Ferencné, Teich Zsigmondné, Hlavathy Józsefné, Pólyányi Gyuláné, Matolay Béláné, Karcza Emma, Major Ilona, Balogh Gizella.

A szivar sátorban: Liszy Kornélia, Boronkay Sarolta, Soós Jolán.

A sorsjáték sátorban: Margitay Józsefné, Kolozs Anna, Diószeghy Vilma, Dókus Róza, Kosuth Ilona, Izsépy Lenke, Izsák Erzsike.

A virág sátorban: Kulin Ödönné, Bencsik nővérek, Hlavathy Regina.

A mézesbábos sátorban: Szerdahelyi Vincéné, Bydeskuthy Örzse, Chyzer Etelka, Vályi Ella, Viczmány Mariska.

A pezsgő és asszu italok sátorában: Viczmány Ödönné, Szunyoghy Dezsőné, Bernáth Irén, Soós Zella, Izsépy Etelka, Hericz Örzse, Meczner Ilona.

A sorsjátéknál a következő számok huzattak ki: 7 85 164 113 323 331 321 367 401 410 457 433 470 517 660 630 661 674 808 872 856 965 920 988 1044 1043 1077 1098 1117 1130 1155 1202 1350 1396 1408 1435 1437 1541 1556 1543 1655 1643 1694 1703 1713 1753 1758 1813 1865 1899 1911 1919 1950 1926 1947 1954 2024 2059 2086 2064 2133 2184 2161 2192 2248 2228 2262 2240 2245 2393 2346 2439 2433 2403 2415 2491 2401 2529 2571 2589 2664 2656 2654 2721 2769 2775 2747 2759 2765 2771 2703 2881 2894 2836 3076 3054 3080 3094 3030 3062 3183 3129 3252 3234 3357 3380 3307 3497 3518 3550 3512 3567 3657 3660 3624 3750 3723 3812 3927 2994 3924 4031 4048 4067 4024 4001 4004 4076 4026 4064 4033 4124 4180 4114 4156 4135 4190 4234 4246 4231 4281 4330 4384 4319 4339 4358 4390 4349 4392 4490 4451 4472 4437 4435 4486 4493 4469 4473 4543 4567 4512 4503 4542 4515 4615 4628 4677 5665 4650 4681 4632 4663 4684 4608 4620 4626 4753 4847 4936 4988 4950.

A kiknek nyerő számaik vannak, felkéretnek, hogy nyereményeiket folyó hó 15-éig a főispáni titkár hivatalos helyiségében annál bizonyosabban átvenni, esetleg azok elküldése iránt a nyerő sorsjegyek bemutatása mellett intézkedni sziveskedjenek, mert az ez idő után visszamaradt tárgyak az árvizkárosultak javára ugyanaz nap d. u. 3 órakor, mint ezennel közhírré tett határidőben a vármegyeháza kis termében hatósági közeg közbenjöttel mellett nyilvánosan el fognak árvereltetni.

Egyszersmind kellemes kötelességet teljesítünk, midőn az alig remélt eredmény után a közönség, szives közreműködők s ezek között kiválóan S.-a.-Ujhely város hölgyei valamint a kegyes adományozók iránt segélyre szorult árvizkárosultjaink nevében hálás köszönetünket nyilvánítjuk. Kelt S.-a.-Ujhely, 1888. jun. 6.

A segélyező-bizottság megbízásából:

Margitay József, biz. jegyző.

Viczmány Ödön, biz. elnök.

Színház.

Vasárnap, jun. hó 3-án a Falu rossza elevedett föl hoszu álmából. A mai gyárilag készülő, legtöbnyire mesterkelt szerkezetű népszínművek fölött a magyar népelet hü reprodukálásával elérhetetlen magasságban álló eme klasszikus becsü népszínmű, ha nem is nagy, de kellő számú közönséget toborzott össze nyilvánvaló tanúságul annak, hogy ami egy-egy műnek Aeschylosztól kezdve Shakespere-ig, Arisztofanésztól Mollier-ig életet biztosít s lomtárba jutni nem enged: az örök ifjuságot lehelő költészet Tóth Edének e remekalkotását is meg fogja óvni a direktori könyvtárak molyától. A főszereplők pompás jó kedvvel játszottak. A nézőség kedves ismerőseit minden felvonás végén a függöny elé hivta, zajosan tapsolta, éljenezte, főleg Sziklait, aki Czene, cigányprimás szerepében élthü alakításával vonta magára a közfigyelmet.

Hétfőn, jun. hó 4-én, Szilágyi Vilmos jutalomjátékául a Három feleség — egy férj című, Grandet Decourt-nak 3 felvonásos, kacagtató vigjátéka került színre — csinos számban egybegyűlt közönség előtt, mely nem volt fukar sem tapsban, sem kihívásban. Szilágyi első jelenetében szép babérkoszorút, ráadásul még egy pár díszes bukót is kapott. Ugy ő, mint társai élénk temperamentummal és sok melegséggel játszottak. Arday Ida (Miss Viktória), mint atyja Master Boxon is (Besenyei) az angol spleen-t finom érzéssel juttatták érvényre.

Keddén, jun. hó 5-én közkívánatra (!) Uff király, másodsor csaknem üres ház előtt kísértett.

Szerdán, jun. hó 6-án, Egy csepp méreg, Blumenthal O.-nak 4 felvonásos színművét, vagy ha úgy tetszik (mint tetszett nevezni a tegnapi színlapnak is) vigjátékát adták. Vigjáték faji

megkülönböztetéshez akár a vigelemből szőtt Brendel, kopott bárói jellemét, akár az apró félreértésekből támadt komikus helyzeteket tekintsük, igazabb jogot formálhat. A szereplőkről, élükön a mindig elegáns játéku Arday Idával, egyenkint s összességben teljes előismeréssel szólhatunk; csupán Csátár Vendlingen ezredese jöhetne tollhegyre az »invalidus« ábrázolásért. Közönség, nagyító üvegen nézve is, parányi számu volt.

Csütörtökön, jun. 7-én Eleven ördög, operett 3 felvonásban, zenéjét szerzette Konti J. Jótékony-célú előadás a vármegyei árvizkárosultak javára. Egyik irányból a »jó szív« kötelességérzetének lüktetése, másik irányból az »eleven ördög« incselkedésének ingere csinos számu közönséggel töltötte meg a színház nagyobb részét. Az est morális sikerének hősnői (Krémerné*), Berzsényi J., Cserváry I.) és hősei (Tiszay, Sziklay) alakításaikkal, mint a zenei feladatoknak finom zslésü interpretálásával, ugyszintén a kitünő iskolára valló énekkar is e hódítóan szép zenéjü operett partitúrájának minden számában tomboló tapsokat arattak. Berzsényi J., Grevin szabóné szerepkörében, mint a társulati személyzetnek új tagja, ma mutatta be magát Ujhelynek először. Leszámítva erősen kifejlett modorosságát, jól iskolázott s kellemesen csengő hangjával komolyan számba vehető operett-erőnek minősíthető.

Tárnoki Giza, a jelenleg városunkban működő szintársulat kedves naivája, holnap hétfőn tartja jutalomjátékát, mely alkalommal »Constantin abbé« adatik, itt először. Csütörtökön Ferenczy József javára »Gasparone«. Ezen két jutalomjátékot, tekintettel ugy a kitünő darabok, mint a szép tehetségü jutalmazottak érdemeire, melegen ajánljuk a t. közönség résztvevő pártfogásába.

A jövő heti műsor következő: Ma vasárnap, a Kazinczy-ünnepség alkalmából diszeloadásul »Ne vigy a kísértetbe« uj. Hétfőn, Tárnoki Gizi jutalomjátékául: »Constantin abbé« uj. Keddén: »Királyfogás«. Szerdán, itt először: »Az egér«, vigj. uj. Csütörtökön, Ferenczy J. jutalomjátékául: »Gasparone« Pénteken szünet. Szombaton, itt először: »Mikádó« uj.

Hirek a nagyvilágból.

Frigyes német császár bajáról kisült, hogy az nem torok-rák, s nyavalyája nem gyógyíthatatlan többé. Orvosai most már bizonyosra veszik, hogy a császár ereje rövid idő mulva teljesen helyre áll.

A török zultán háremében, konstantinápolyi jelentések szerint, tizennégy hölgyet mérgezték meg fagyalttal és cukorkákkal. Három a hölgyek közül talán már meg is halt. A gonosz édességek arzén tartalmu festékekkel voltak bekenve.

Kolumbusz Kristóf emlékszobrát Barcelonában, honnan 1492 ben Amerika felfedezésére kiindult, e héten leplezték le a spanyolok nagy pompával és lelkesedéssel.

Golyó-szóró pusztát talált föl bizonyos Hiram-Maxim amerikai géplakatos. Gyilkoló szerzőjének percenkint 600-at lö. A golyó-szóró pusztának gyártási szabadalmát husz évre Krupp, a híres ágyu- király, váltotta magához Németország számára.

Romániában ismét fellázadt két falu parasztnépe. A katonaság a lázadást hamarosan leverte. A szerencsétlen parasztok fülét orosz ügynökök beszélték teli.

Hirek az országból.

A magyar orvosok és természetvizsgálók ez idei vándorgyűlésüket Tátrafüreden fogják megtartani aug. 23—28-án.

A bécsi férfi dalegyesület Budapesten, az árvizkárosultak javára f. hó 3-án a városligeti iparpalota előtti térségen hangversenyt rendezett. A jegyek legnagyobb része elkt. A hallgató közönség számát 10,000 főnyire becsülik.

Királynékné szomorúsága, Erzsébet királyné atyját, Miksa bajor herceget szelütés érte. A királyasszony, valamint a családnak többi távollévő tagja a beteg herceg ágyához siettek s biznak feltett betegük helyzetének jobbra fordulásában.

Különfélék.

Lapunk jelen ünnepi számában azt a formai változtatást tettük, hogy a »hivatalos rész«-t a lap végső rovatába tördeltettük.

(Olvasóinkhoz.) A f. hó 6-án végbe ment törvényhatósági rendkívüli közgyűlésről, valamint az ugyanakkor megtartott közigazgatási bizottsági ülés lefolyásáról egyéb közlendőink felhalmozódása miatt, a jövő számban fogunk referálni.

* Természetesen, mint Letorieres vicomte, csak aféle hlmnemű hősnőnek tekintendő. Szerk.

(Értesítés). A jun. hó 10-én Széphalmon tartandó Kazinczy-ünnepséghez a kivonulás d. e. 9 órakor a »Diána« kertből veszi kezdetét. Az ünnepség a mauzóleum előtt d. e. 10 órakor kezdődik. Társas étkezés, tekintettel a bekövetkező kedvezőtlen időre, 1 órakor a »Diána« kertben, valamint a táncmulatság 5 órakor hasonlólag ott fog megtartatni. Társas étkezés személyenként 60 kr., a táncmulatságban részvét 1 ft. Az ünnepségre külön belépő díj nincs. Az ünnepségre külön, személyre szóló meghívók ki nem adatnak. A rendezőség.

(Koronázási évforduló.) F. hó 8-án, vagyis Ófelségének magyar királyiá történt megkoronáztatása huszonegyedik évforduló napján, az ujhelyi k. r. nagygimnázium ifjusága e nagyjelentőségű nap emlékéhez illő ünnepséget rendezett. Hálaadó isteni tisztelet után a gimnázium gyülekező termében az énekhar nyitotta meg az ünnepségek sorozatát Kölcsey himnuszával. Halmi igazgató hazafias szellemű beszédet mondott; Spilenberg Gábor, a nagyreményű intézeti ifjuságnak egyik jeles tagja a »Magyarokhoz« c. ódát szavalta Berzsenyitől. A hazafias szellemű ünnepség Vörösmarty »Szózat«-ának lelkes előadásával végződött. Ez emlékeztető nap tiszteletére tanítási szünet volt.

(Árvaházi gyűlés.) A s. a.-ujhelyi árvasegélyző s jótékonyági egyesület választmánya f. hó 7-én tartott gyűlésén elhatározta, hogy a gf. Wallis Gyulánál által az egyesületnek ajándékozott, u. n. Rákóczi-épületet, tekintettel a szakértői véleményre, lebontatja s annak helyébe új, egyelőre 12 árva befogadására elegendő árvaházat építtet. Az építési költség 4000 ftra, az egyesületnek ez időszertel való tökéje pedig 6199 ft 99 kr-ra rug. A részletes építési terv és költségvetés elkészítésével s azoknak a választmány elé leendő terjesztésével Matolai István elnöke alatt Dókus Gyula és Chyzer Kornél bizattak meg.

(Főúri esküvő.) Gróf Sztáray Vilmos, csász. és kir. tengerésztiszt f. hó 6-án vezette oltárhoz Pálócson Hadik Ilma grófkisasszonyt, néh. futaki Hadik Béla cs. és kir. ellentengernagy és neje néh. szalai Barkóczy Ilona grófnő bájos leányát. Napfény és virág övezte őket a házasság utain!

† Izsépy Kálmán, a szinnai járás közszeretnek örvendő főszolgabírája Budapesten e hó 2-án elhunyt. Árván maradt családjának mély gyászában osztozik Zemplénvármegye tisztis kara, mely egyik érdemes tagját veszítette el a boldogultban. De részt követel a fájdalom sulyából megárvult járása és vármegyénk nagy közönsége is, kinek a jobb létre költözött főszolgabíró tizenkilenc évig volt egyik hű és ügybuzgó mandatáriusa. A boldogultnak hült porait Budapesten, f. hó 3-án d. u. helyezték örök nyugalomra gyászoló özvegye, szerető testvére és a hozzá holtig hű rokonok jelenlétében. Legyen béke, legyen áldás jó emlékeztető!

(Gyászhir.) Szmrecsányi János vármegyénk nagy birtokosának édes anyja, özv. Szmrecsányi Ödönne szül. br. Berzeviczy Mária, Sárosvármegye egyik ősi — mai nap is virágzó és dusan szétágazott családjának anyai törzse szállott a sirba. A hű feleség egy aranymenyegzővel megkoszorozott, szeretet és boldogságban gazdag házasság után gyorsan követte a közelmúltban elhunyt férjét. A megboldogult pár, mely anyai kitűnő fiukkal és leányokkal és reményteljes sarjakkal gazdagította a nemzetet, méltán megérdemli, hogy a közkegyelet is meghatott érzelemmel tekintsen a családi gyász hervadhatatlan koszorúval borított sirjok felé. A szomorú esetről következő gyászjelentés értesít: Mély fájdalommal jelentjük, hogy forrón szeretett anyánk, anyósunk, illetve nagyanyánk özv. szmrecsányi Szmrecsányi Ödönne szül. berzeviczyi és kakaslomniczi báró Berzeviczy Mária, élte 70-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, mai napon d. u. 1 órakor, Budapesten elhunyt. A drága halott földi maradványai Darócra (Sárosvármegye) fognak szállíttatni és ugyanott folyó hó 9-ik napján d. e. 11 órakor, az engesztelő szent mise áldozat bemutatása mellett beszenteltetni s örök nyugalomra helyezettetni. Budapest, 1888. jun. 5. Áldás és béke lebegjen drága hamvai felett! Szmrecsányi László, János, Jenő, Anna, József, Pál, Emma, Károly, Lajos, Ilona, Miklós, Riza és Antal mint gyermekek. Elek Ida, Szmrecsányi Paula, Berzeviczy Ninon és Mayer Etelka mint menyek. Ghyczy Géza, id. Rakovszky György, ifj. Szinyey Merse József mint vők. Szmrecsányi Márta, Géza és Ödön; ifj. Szmrecsányi István, Margit és Béla; néhai Szmrecsányi Zsófia és férje néhai Kelcz Gyula gyermekei: Kelcz Jenő, Kelcz Vincze és neje br. Töply Fanny, Kelcz Anna és férje Udránszky József, Kelcz Gyula, Zsófia és Emma; Szmrecsányi Anna és Zsófia; Rakovszky György ifj., Endre, István, László, Jenő, Mária és Anna; Ghyczy Jenő, Miklós, Emma, Margit, Ilona és Gyula; Szmrecsányi Pál, József és Etelka; Szinyey Merse Zsigmond és Anna mint unokák.

(Mutatóul a nyelvújítás szótárából) jegyzünk ide pár szót a következőkben. Szemere Pál alkotásai: ábránd, dálnok, elnök, erény (Kazinczy rénynek, később csány-nak mondotta, Baróti

Szabó Dávid erőny-nek írta) hullá, ipar, jellem (Márton István erkölcsi címer-nek, Báróczy Sándor címeres tulajdonság-nak nevezte) kegyed, regény, címeres szinész (Kazinczy színjászó nak mondja) szobrász (képfaragó), fesztész (képiró), titkár, verseny, viszony stb. Diószeghy Sámuel: egy nap életű (ephemer) stb. Döbrentey: él. stb. Dugonics: mekkoraság, magyarázat, jegy, horgas, tér, párkány, szög (angulus), derékszög stb. Molnár Fános: picinkeség (atóm), folyadék, szopóköpi (légszivattyú), test nyálbja (térfogat), gépely (máchina) stb. Barczafalvy Szabó Dávid: alap, előzmény, idom, körülmény. közömbös, láthatár, (Bertalanfi Pál így mondta: látásnak határozatya) önkény, bátvárdá (asylum), muzsikodalom, öltönyeg stb. Gf Széchenyi Istvántól valók: imola (templom), üdvlede (mauzóleum), ildom (eszély). Az ugynevezett »fensőbb művelt társalgási nyelv« köréből való szók: báj, kéj, kecs, kellem, gyönyör, kőrébly, kedély, vágy, sóhaj stb. Maga Kazinczy a szoros értelmű nyelvújításban nem igen vett részt, az ő merészsége inkább a stíl körüli művészkedésben nyilvánult s azoknak, akik szemére lobbantottak a művelt külföld irodalmi remekeinek a magyar literatúra kertjébe való átültetését, találoan így felelt:

»Csak a butát rettentti, ami új.
Külföldi termés volt a rózsa is,
A művelés belföldi tévé« ...

(Nyári mulatság.) A s. a.-ujhelyi polgári olvasó kör szokásos és népszerű nyári mulatságát — mint ertessülünk — mához egy hétre fogja a »Torzsás«-on megtartani. Ha Jupiter Pluviusz ő fenségének úgy tetszik, remélhetjük, hogy a szép közönség ezuttal is résztalanul fog részt venni a mindig jó sikerű mulatságban s előbbre viszi a nemes hivatást teljesítő egyesület anyagi gyarapodását.

(Kinevezés.) A m. kir. igazságügyminiszter Nagy József irnokot a s. a.-ujhelyi kir. telekkönyvi hatóságához segéd telekkönyvvezetővé nevezte ki.

(Visnyey Zoltán) okl. jegyzőt Dókus Gyula főszolgabíró a megüresült csörgői körbe helyettes körjegyzővé nevezte ki.

(Bűnös kezek.) F. hó 2-án szombaton este 11 óra tájban a gondviselés vezette el N. J. utját Akkersman Lajos fútcái (Kollener ház) vegyes kereskedése előtt, midőn abban sajátságos ropogást hallva s fojtó füstöt érezve tüzet kiállott. Egy pár elősiető társával annak ajtaját legott fölszakították s rémületesen gyözte meg őket a föllobbanó láng s kitóduló büzös füst-gomoly a lapangó vészről. Nehányan a bátrabbak közül a boltba hatoltak s ottan az egyik szegletben sisető tüzes rongycsomót egy csöbör vízzel leöntve a padlival egőtük az utcára kihányták. Tüzet a füstös sötét boltban már nem is lehetett látni mégis a szigorubb meggyőződés s megnyugvás tudata lámpát gyújtott, melynek fényénél egy bárgyú gázzal kiűzött, de szerencsére füstbe ment saundékos gyújtásnak jöttek nyomára. A bolti áruk nagy része, ugyanis fő egészen az üres cukorsüvegekig, a gyufadobozokat sem véve ki, petroleummal volt beitatva; az állványok között hasonlóan petroleumba áztatott rongyok találtattak becsavarva; a padlón, de mindenütt, az Akkersmann szerencsétlenségére tüzet nem fogott petroleum volt előntözve. Az időközben elősietett tűzoltók, rendőrség s más jelenvoltak — köztük a kárvallott (?) kétségtelenül megállapítván a bűnös szándék nyomait: a bolthelyiséget a rendőrség bezárta s másnap az ügyészségnek jelentette föl. Itt a nyomozattal Láczy K. vizsgálóbíró bizatván meg, a tanukat kihallgatva, a helyszíni szemlét fölvéve, számos bűnjelet összeszedve jónak látta Akkersmann uramat, kit boltjából kevéssel a tűz kiütése előtt távozni láttak, nyomban letartóztatni. Melesleg említjük még föl: a bolt a »Phoenix« biztosító társulatnál 2600 forint erejéig volt biztosítva: — a benne talált áruk értéke pedig, jó becs szerint 300 ft (!) körüli lehet. A bűnös, ki gaztervének sikerülte esetén az éjjeli erős szélben kiszámíthatatlan veszedelmet hozhatott volna oly sokakra, méltó, hogy igazságosan ítélő bírái által legszigorubbán fenytessék.

(Zugiskolák.) S. a.-Ujhelyben ismét sikerült a szolgabíroságnak két zsidó-zugiskolát szétbontatni. Az egyik a Kis-Piac-utcában, a másik ennek félreeső közében lappangott, mindegyik oly zegzugosan építve, hogy rá kellett lesni a beutnyitjára Lechner Abrahám és Weinstock Abrahám, tanító oraké, kik 35 tanítvány s zellemi elnyomortásán fáradoztak, vizsgálat alatt állanak.

(Medárd napja) végre valahára meghozta a várva-várt áldásos esőt — Ujhely s vidéke mezőgazdáinak nagy öröme. Az isten áldását mohó vágygyal fogadó szonjas földben a már-már tönkre ment növényzet szemláltomást üdül.

(Öngyilkos káplár.) Az Ujhelyben állomásozó uhlánus-lovaságnak egyik káplárja f. hó 7-én d. u. saját karabinjából magát föbe lötte. Rögtön kimult.

(Tisza-virág.) Évenként rendszeren junius hónap első felében, több vagy kevesebb millió számban, az ugynevezett szitakötő lepkéhez hasonló rovarok szokták a Tisza, Bodrog stb. folyamok felszínét ellepni. E rovarok Tisza-virág vagy ké-

rész név alatt ismeretesek, gyakran nagy tömegekben jelennek meg a víz felszínén, néhány méternyi magasságra felszállanak, s úgy a folyam fölötti levegőben, mint annak partjain s magán a víz tükrén rajzanak. E rovarok hosszú évszázadon keresztül csupán vízi madarak, vagy a házi kacsák s libák által háboritva éltek lé rövid órákig tartó életüket, míg a mult években egy élelmes angol a csehországi Elbe folyó partján utazva azon felfedezést tette, hogy a kérészek alkalmas módon megszártva, egyikét adják a legkitűnőbb hal- és madár táplálékoknak. 1884. évtől kezdve megszünt az Elbe folyamot lakó kérészek idilli élete, s a cseh kacsák és libák leeresztett orral tapasztalták, hogy a junius havi kérészszakomákban erős versenytársakra találtak a partmenti halászokban. A kérész-halászat az Elbe mentén már 1885-iki évben oly élénk lendületet vett, hogy a Bindtner Th. bécsi cég 114,640 ftot fizetett ki az Elbe-partmenti lakóknak. A Bindtner Th. cégféle vállalatához, mint magánvállalathoz semmi közünk. De mint a társadalom érdekeinek képviselői, nem hallgathatunk akkor, midőn egyes társadalmi osztályok keresetképeségének elmozdításáról s fokozásáról van szó. Vármegyénk Bodrog-Tisza menti községei az ideai árvíz és gátszakadások, valamint egyes természetes magaslatoknak az általi meghágása következtében messze időre kiható károsodásokat szenvedtek. Sok helyen alig van kilátás rá, hogy a nyári munkaidő alatt a napszamos osztály téli élelmét megkereshesse; kétszerez értékkel bír tehát az adott körülmények között minden oly alkalom, melynek megragadása némi keresetre nyújt a legszegényebb néposztálynak kilátást. A kérésztermelés, következőképpen eszközöltetik: A vízbe hullott rovarok hálóval, rostával vagy kosárral kimerítettnek és megszártatnak. A szárítás oly módon történik, hogy az összegyűjtött rovarok két-három ujnyi vastagságu rétegben ponyvákra vagy gyékényekre kiterítettnek és a napon megszártatnak. Nem szabad azokat rakásra összehalmozva hagyni, mert így hamar rothadásnak indulnak s hasznavehetlenekké válnak. A kiterített rovarok szabad levegőn rendszeren már 12 óra alatt tökéletesen megszáradnak. A rovarnak körülbelül oly száraznak kell lenni, mint a tarhonya. Szükség esetén a kiterített rovarokat kivált borus időben tanácsos gereblyével többször megforgatni. A rovarokat gyengén fűtött kemencében is meg lehet szárítani, de arra vigyázni kell, hogy meg ne pörkölődjenek. A kiszáritott rovarok további kezelést nem igényelnek s kilogrammonként 10 kr. árban beváltatnak a bodrogközi, ujhelyi, tokaji és szerencsi járási főszolgabíráktól erre a célra felkért községi közegek által. Látható, hogy a kérésztermelés sem sok időt, sem fáradságot, sem költséget nem igényel s 24 óra alatt 3—4 forintnyi keresethez juttatja a szegény napszámot. Miután a közs, előljárósága előtt nem lehet közönyös a legszegényebb lakosság érdeke, elvárjuk a Bodrog-Tisza menti községek vezetőségeitől, hogy buzdítani fogják a lakosságot a kérész-termelésre, s annak fogása és szárítási módját relik megismerttven utat nyitnak községeikbe egy újabb jövedelmi forrásnak.

(Vándor madarak.) A bialai ker. kapitányság nyolc, részben Velejtéről, részben Garany községéből való magyart térített vissza e héten Amerikába vezető utjokról.

(Nemes tett.) Garanyból írják: A jótékony, ságaról ösmeretes id. Almásy Kálmán gróf fia, Almásy György itteni földbirtokos, édes atyja nemes példáját követve, abból az alkalomból, hogy f. hó 2-án vezette oltárhoz Zichy Zenke gróf kisasszonyt, a község szegényei között nagyobb összeget rendelt kiosztatni, miáltal sok árvizkárosult nyomorán segítve lett. A hálaadó nevében is kívánom, hogy nemes grófjuk egész élete legyen oly örömteljes, mint amilyen esküvőjének napja volt.

r. l.
(Esperesi beigtatás.) Boly községében a bodrogközi rk. esperesi kerület mult hó 29-én rendes tavasi közgyűlést tartott, mely alkalommal Szepessy Ede bolyi plébánosnak az elhalt Magyarváry Endre esperes helyettes esperessé való beigtatása fényes ünnepséggel ment végbe a kerületi papság, nagy számu hivek és számos előkelő vendég jelenlétében. A beigtatási ünnepséggel végeztével igaz testvéri szeretettel üdvözölték jelenvoltak a kerület feddhetetlen jellemű, szép tehetségű, lángbuzgalmu paptársukat e megérdemelt s kitüntető új állásában. Ezután barátságos lakoma következett 40 terítékre. Az ötödik fogásnál a házi gazda-esperes lelkes pohárköszöntéssel éltette XIII. Leo pápát és a legelső magyar embert, a koronás apostoli magyar királyt, Bubics Zsigmond megyés püspököt. Hálás tanítványi kebellet emelt poharat dr. Soltész Bálint premontrei kanonokra, Fuhász Mihály kiérdemült plébánosra, Szarnay Márton kir. jbiróra, Bencsik István közig. főszolgabíróra és lelkes társaira. A szellemes pohárköszöntőkben megpendített szép eszmék hallatára, természetesen, nem maradt szólanul a vendégsereg sem, kikhez csatlakozva, kívánom, hogy Szepessy Ede esperes-plébánosunkat hiveinek lelki üdvére az Isten sokáig éltesse!

(Az orsz. m. k. zene és színművészeti akadémia) zenészet osztályában az 1888/89-iki tanév kezdetével, azaz szeptember hó első napjaiban a *szongora, hegedű és gordonka* főtanszakoknál előkészítő osztályok szerveztetnek *Thomán István* (szongora), *Eldering Brám* (hegedű) és *Rosé Ede* (gordonka) vezetésével, a szongoránál 2, a hegedűnél és gordonkánál 3—3 éves tanfolyammal. Minden jelentkező növendék egyszer s mindenkorra 5 ft felvételi továbbá évenként 1 ft beiratási és 50 ft tandíjat fizet. A tandíj két egyenlő részletben fizetendő, u. m.: a felvételi napján és február hó 1-én. A tanórák a középiskolák oktatói idejének tekintetbe vételével fognak megállapítani. Bővebb értesítést az orsz. m. kir. zene- és színművészeti akadémia igazgatóságánál nyerheti: Budapest Andrassy ut 67. sz. a.

Nyersselyem batistruhákat 10 frt 50 krajával valamint jobb minőséget is szétküldi vámmentesen **Henneberg G. gyári raktára** (cs. kir. udvari szállító) Zürichben. Minták azonnal küldetnek. — Levelek 10 kr. portóval.

TANÜGYI ROVAT.

Vizsgálati sorrend.

A helybeli kath. gimnáziumban az évről vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg: **Junius 16-án**: I.—VI. oszt. Hittan, **18-án**: VI. oszt. Latin s görög nyelv és történelem, V. oszt. Magyar és latin nyelv, IV. oszt. Természettudomány, matematika és rajzoló geometria. **19-én**: V. oszt. Természettudomány és matematika, III. és II. oszt. Magyar és latin nyelv, I. oszt. Földrajz, számtan és rajzoló geometria. **20-án**: VI. oszt. Természettudomány és matematika, IV. oszt. Latin ny. és történelem. **21-én**: V. oszt. Görög s német nyelv és történelem, III. oszt. Földrajz, számtan és rajzoló geometria, I. oszt. Magyar és latin nyelv. **22-én**: VI. oszt. Magyar és német ny., III. oszt. Német ny. és történelem. **23-án**: IV. oszt. Magyar és német nyelv. II. oszt. Földrajz, számtan és rajzoló geometria. *E vizsgálatok mind d. e. 8 órakor vessik kezdetüket. 25-én d. e. 8 órakor Francia ny. és gyorsírás; d. u. 5 órakor: Ének és testgyakorlat. 26., 27. és 28-án: Magánvizsgálatok. A nyilvános vizsgálatokra a t. c. szülők és érdeklődők tisztelettel meghívja:*

az igazgatóság.

CSARNOK,

Gyöngyszemek Kazinczy műveiből.

A hit szava.

A oktalan bölcs titeket, istenek!
Tagadni akarna. De ti felette meg-
Dördítitek bosszús ütessel
A ropogó tüzeket, hogy Ujhely

És a Hegyalják tornyai rengenek,
S fortyanva csap ki partjain a Tisza;
S ő sápadozva rogygyan össze:
Erzi hatalmatokat, s tagadja.

Ekként dühültek egykor az elfajult
Tellus szülöttjei¹⁾ ellenetek, de Zeüs
Felkölt: futának ök, s az ádáz
Enceladust²⁾ leteríté az Aetna.

Engem szerény szív vonz tifeleitek, és
Nem ingható hit, s magzati félelem.
Ald szenvedésem közt nyögésem;
Ald poharam, ha virág övedzi.³⁾

Az éj sötétét tiszta nap, a fagyos
Telet tavasz s nyár váltja fel, és az ősz
Gerézzdel ékesítve fűrtjeit;
S újra sötét jön elő, fagy újra:

Hadd jöjenek! ti gondotok az. Nekem
Örvendeni illik, túrni, reményleni.
Ég föld szakadjon össze, szórja
Lángjait a Phlegethon⁴⁾: ti védtek.

A hazaszeretet.*)

A haza szeretete egyike a természet legszen-
tebb érzéseinek. . . . . Szent az, mint a gyermeki
hűség és szülői szeretet. Jaj az oly atyának (úgy-
mond Rousseau — és ez nem csak a ház, hanem
a haza tagjaira is illik), ki az éstől koldúl okot-
kat, melyeknél fogva néki gyermekét szeretnie

¹⁾ Tellus szülöttjei = emberek; itt a görög hitregének eget ostromló ember-óriási értendők.

²⁾ Enceladus, más néven Typhon, egyike az ég ellen fellázadt s az istenekre sziklával dobáló óriásoknak, kire Jupiter, a görögök atyáistene Zeüs, mikor már villámával le-
sújtotta, még ledobta rá az Etna-hegyet is.

³⁾ Ha virág övedzi. Ókori, hellén s római divat szerint szokás volt, hogy a lakmározók magukat is, kelyheiket is koszorúval felékesítették; tehát a verssor igazi értelme ez: Akkor is téged áldlak (isten) mikor nagyot mulatok.

⁴⁾ Phlegethon, — az ókori mesés teológia szerint a poklok országának egyik tüzfolyama a négy közül. Szórja lángjait a Phlegethon = elnyeléssel fenyeget a pokol.

^{*)} Mutatóul Kazinczy F. ily című értekezéséből: „A magyar nyelv polgári nyelvvé emelése felől.” Szerk.

kell: nékem az oly atya kedves, ki gyermekét szereti, mert az az ő gyermeke. S a patriotismus nem ellenkezik a kosmopolitissal: ez amaz csak nemesíti. Valamint az az atya volna igazságtalan és esztelen, ki a maga nyomorék gyermekét, minthogy az övé, szebbnek nézné a más ép és deli természetű gyermekénél, s esztelen volna és igazságtalan a gyermek, ki a maga érdem nélkül szűkölködő atyját annyinak nézné, mint társait, kit nagy tettei nagygyá tettek: úgy igazságtalan és épen neveléses volna az a magyar, aki, vagy nem ismerné, vagy ismerni nem akarván nemzetét és honját, magát esztelen göggel mérsékelné a nálánál igen sok és igen nagy tekintetekben boldogabb némethez, olaszhoz, franciához stb. Szerencsére a természet még a sanmarinói polgárkának s a grönlandi halfogónak is adott okot hazáját szeretni, sorsának örvendeni; s ha vannak is esetek, melyek a szerencsétlen Teucest Salamist elhagyni, magával elvinni s másutt állítani kényszerítik: utálatosabb a nemesb érzésű ember előtt seumi nem lehet, mint a sváb, ki szülőtte földjét elhagyja, s oda mégyen lakást venni, hol jászla bővebben telik.

E nagy érzés igen tetszetes bélyege a magyarnak. Mint a zsidó fordul Jeruzsálemnek, midőn imádkozik: a szerint fordúl ez a külföldön honja boldog fekvése felé, midőn tokajjának cseppjeit fősvénykedő gyönyörűséggel szörböli, s lelke nemzete történeteiben elsüllyed; — mint Iphigenia ragadtatik a barbarok közt heves öröme, midőn fuleiben valahára ismét görög szó zeng, midőn szemei végre ismét látnak egyet, kinek a Hellas boldog földje adott születést: a szerint pattan fel a külföld pázsitjáról a fáradtában elheveredett magyar rekruta, a szerint kiáltja ezt elragadtatva: Nézd a magyart! midőn a mellette elmenő szekérről egy idegen magyar accentusú magyar szóval szól hozzá; — mint a hazájából távol szakadt görög sírja édes könyfűt, midőn a Fekete-Tengeren már kékelleni látja a thráciai hegyeket: a szerint sir a hazájába megérkező magyar, midőn hajója előtt Dévény feltűnik, s a földet, Pozsonyban, újjára nyomott csókjával illeti.

Nem vad buzdulat ez, nem a puszták szokás mive, nem a más nemzetek megvetése mibennünk, aminek azt, holmi vásottságokat felkapdosván, az oly külföldiek nevezni szeretik, kiknek hazájok, nemzetek, megkülömböztető nyelvek, ruhájok, szokásaik nincsenek, és a mindenféle születésűek zavarjokban egészen elenyésztek. Az ő kevélységek elfojtja bennük azt, ami ennek érezhetőre kívántatik, s felejtik, hogy igen sokszor egyenesen az ő ingerlések cselekszi, hogy vásottságok esnek. Tudja a magyar, miért szereti ő hazáját és nemzetét; tudja, hogy ege tiszta, földé termékeny, hogy Zemplénye néki isteni nektárt, Aradja igaz ichort nyújt, hogy hegyei spanyol aranynyal vetekező ásványokat adnak; hogy nyelve zengő, muzsikája, táncá lelkesült, öltözete ékes, erkölcsi, szokásai mennyivel inkább egyezők a természettel, mint sok más nemzetekéi; törvényei, minden fogyasztásaik mellett, mennyivel jobbak az oly nemzetekénél, melyek a magokén az idők szükségéhez képest még vagy nem segítettek, vagy nem segíthettek, s örvend polgári alkotmányának, mely neki — nemesnek és nem-nemesnek — oly boldoggá teszi életét, hogy semmi más országnak nem óhajt lakosává válhatni. Érti ő, melyik grádicsán áll a kultúrának: de azt is érzi, hogy magának hagyva, s sokkal rosszabbul mint csak magának hagyva, nem pirúhat akármely nemzet előtt, mely nálánál, minden oldalról segélve, sokkal előbbre haladott; s ez az érzés, s a régi idők szomorú emlékezete, melyek boldogságát gátolták, gyúlasztják szívét, s eltöltik az elkeseredés bátorságával, büszkévé teszik és nagygyá; s reménylünk, aki akarja látni, hogy Teréziának kedves uralkodása óta mint haladunk ahol haladunk lehet, aki seregeinknek vitézségét, mind a Fridrikkel való viaskodásokban, mind az újabb idejűekben, s Rendeinknek készségeket, melylyel ők a köz jót előmozdítani igyekeztek, minden ide tartozandókkal tekinti és tekintheti; ha igazságos, meg nem tagadja tőlünk a közlelkőség dicséretét, melyet egyedül a haza szeretete szülhet. . . . .

HIVATALOS RÉSZ.

Zemplénnvármegye közigazg. bizottságának 1888. évi június hó 6-án tartott üléséből.

Olvasatott a vármegyei közigazg. bizottság előadónak a vármegye közigazg. bizottságának f. évi április és május havi állapotát feltüntető jelentése.

Az állategészségügy terén a közigazg. előadó jelentésével feltárt aggasztó tünetek, továbbá a szerb tövis nagytermű terjedése a közig. bizottság komoly figyelmét ébresztette fel, és a közigazg. bizottság elhatározta ezen jelenségekkel szemben a kellő óvintézkedéseket haladéktalanul megtéetni kötelességének ismervén, utasított határozottan a járások főszolgabírái, hogy járasaik területén az állategészségügyet éber figyelemmel kísérjék, takonykór, lépfene, vagy másnemű ragályos járványok és a sertéskenél az orbánc eseteit haladéktalanul jelentésk be az alispáni hivatalnak, sőt a ra-

gályokkal szemben a megelőző óvintézkedéseket, nevezetesen: a karbólsav fertőtlenítést és a lépfene ellen a sósav használatát igyekezzenek gyakorlatba vétetni. Felhivatván egyidejűleg a megyei állatorvosok, hogy ezen prezervatív eszközök használatához szakszerű utbaigazításokat a községek előjáróival közöljék; továbbá utasítottak a főszolgabírák, hogy a szerb-tövises irtása iránt is, és pedig folyó hó végeig erőlyesen intézkedjenek.

Miről a megye közönsége a »Zemplén« hiv. lap után tájékozás és a ragályos járványokkal szemben az óvintézkedéseknek saját érdekében magángazdasági körökben is kifejtése céljából értesített határozatot.

Jegyzette: **Horváth József,**
tb. főjegyző.

21915/XIV. 1888. szhoz.

Pályázati hirdetmény

a cs. és kir. hadapród-iskolákba való felvétel tárgyában.

A cs. és kir. hadapród-iskolákba az 1888/89-iki tanév kezdetével (szeptember 18.) körülbelül az alább megnevezett számban fognak növendékek felvétetni, és pedig:

a bécsi, budapesti és prágai gyalogsági hadapród-iskolák I. évfolyamába mindegyikbe 80; a károlyvárosi, a Brünn melletti karthausi, a Krakkó melletti lobzói, a nagy-szebeni, trieszti, a Grác melletti liebenau, a pozsonyi, az innsbrucki, és a temesvári hadapród-iskolák I. évfolyamába mindegyikbe 30; a tüzér-hadapród-iskola I. évfolyamába 80; az utász-hadapród-iskola I. évfolyamába 40; a mérnökkari hadapród-iskola I. évfolyamába 15; a lovassági hadapród-iskola II. évfolyamába 50; s ugyanezen iskola III. évfolyamába 25.

Közvetlen felvételnek a tüzér- és utász-hadapród-iskolák III. és IV., valamint a mérnökkari hadapród-iskola II. és III. évfolyamaiba nincsen helye.

A hadapród-iskolák többi évfolyamaiba csak annyiban fognak növendékek felvétetni, a mennyiben egyes helyek esetleges fogyatékok (elhalálozás, felmentés stb.) következtében üresedőké jönnék.

A hadapród-iskolákba való felvételnek feltételeit a cs. és kir. közös hadseregbeli csapat-iskolákra vonatkozó utasítás VIII. része tartalmazza.*) Ezek a következők:

- a testi alkalmatosság;
- minden tekintetben kifogástalan előélet;
- megfelelő előképzettség;
- azon kötelezettség elvállalása, miszerint az illető a hadapród-iskolából való kilépése után, minden egyes ott befejezett tanévért a törvény-szabta három évi sorhadi szolgálatkötelezettségén felül, még egy-egy évvel tovább tényleg fog szolgálni. (Ezen kötelezettség elvállalása »kötelező nyilatkozat«-tal történik);

E) azon kötelezettség elvállalása, hogy az előírt felszerelési tárgyak beszerzése és jó karban tartása saját költségén fog eszközöltetni;

F) a tandíjnak kellő időben való lefizetése. Ide vonatkozólag megjegyeztetik, hogy a lovassági hadapród-iskola növendékei ezenkívül a II. évfolyamban 100, a III. és IV. évfolyamban pedig 200 fnyi összeget tartoznak előzetesen és egy-szerre az ezen iskolánál a háts lovak és a lovas-lásni oktatáshoz megkívántató egyéb szükségletek beszerzésére létesített lovaslasi alap javára lefizetni, mely összeg csak a kevésbé vagyonos tisztek és katonai tisztviselők fiai számára szállítható le — indokolt kérelem folytán, — 50, illetőleg 100 ftra.

A C) pont szerint megkívánt előképzettséget valamennyi pályázó iskolai bizonyítványokkal és a felvételi vizsga sikeres kiállításával tartozik igazolni.

Az iskolai bizonyítványokkal igazolandó, hogy a pályázó az alább jelzett tanintézeteket (osztályokat) általános kielégítő, tehát legalább is »elég-séges« eredménnyel végezte el; és pedig:

- a gyalogsági hadapród-iskolákba való felvételnél: a) az I. évfolyamra nézve: hogy valamely realiskola, gimnázium vagy ezekkel egyenértékű tanintézetnek négy alsó osztályát,*)
- b) a II. évfolyamra nézve: hogy legalább öt alsó osztályát,
- c) a III. évfolyamra nézve: hogy legalább hat alsó osztályát,
- d) a IV. évfolyamra nézve: hogy valamely főrealiskola, főgimnázium vagy ezekkel egyenértékű tanintézet összes osztályait elvégezte;

a lovassági hadapród-iskolákba való felvételnél: **)

- a II. évfolyamra nézve: hogy valamely realiskola, gimnázium vagy ezekkel egyenértékű tanintézetnek legalább öt alsó osztályát,
- b) a III. évfolyamra nézve: hogy legalább hat alsó osztályát,

(Vége következik.)

*) Külön lenyomatban megjelent Seidel L. W. és fia-nál Bécsben; s a Némethy Kálmán, m. kir. honvéd százados által 1883. évben kiadott és Légrady testvéreknél (Budapest) kapható »Utmutatás«-ban is közölve van.

**) Valamely középiskolának csak három osztályát vég-zett pályázó csakis általános jeles bizonyítvánnyal bocsátatik felvételi vizsgára.

**) Az első évfolyam valamelyik gyalogsági hadapród-iskolában végezhető el.

8284. sz. *Zemplénvármegye alispánjától.*
10 főszolgabíróknak.
 Köröztetés s eredmény esetén jelentéstétel végett kiadatik.
 S.-a.-Ujhelyt, 1888. május hó 31-én.
Matolai Etele, alispán.

I.
 (Másolat.)
 1845/ki 88. sz. A bodrogközi járás főszolgabírájától. Klein Mór perbenyiki lakosnak egy 5 éves, barna szőrű, kifordult szarvu tehene elveszén, annak köröztetése iránt intézkedni méltóztassék. K.-Helmeczen, 1888. május 23. A főszolgabíró távollétében: Markovics Miklós, szgabíró.

II.
 8026. sz. (Másolat.)
 1516/I. 88. sz. A tokaji járás főszolgabírájától. Folyó hó 15-én Sass Ferenc tokaji lakos tulajdonát képező egy 7 éves, barnás szőrű, csóka szarvu, jegyesfülü, L. S. bélyeggel ellátott tehén a nyiregházai országos vásár alkalmával hajcsárok által elhajtattott, miért is annak megveszerte leendő köröztetését tisztelettel kérem. Tokaj 1888. május hó 18-án. Füzesfőy Ödön, főszolgabíró.

III.
 7363. sz.
 A folyó évi 4168. szám alatt kelt felhívásom kapcsán tudatom a t. főszolgabíró urakkal, hogy

a gróf Andrássy Aladár homonnai és mislinai állománya takonykór miatt elrendelt vesztézárt, miután a ragály gyanuja megszűnt, — feloldom.

IV.

7939, 7940, 7941. sz.
 Közhirítéssel végett tudatom a t. főszolgabíró urakkal, hogy t. Sárosvármegye törvényhatóságához tartozó Tófalva község loállománya takonykór miatt 60 napi zárlat alá vétetett.

KIMUTATÁSA

a zemplénvármegyei nyilvános közkórház 1888. évi májusi havi beteg-forgalomnak.

1888. ápril 30-ról ápolás alatt maradt	1888. május 31-ig újonnan felvételt	Ápoltak összege	Ezek közül elbocsátottak				Összes fogyatékt	A hó végével ápolás alatt maradt	Az ezen idő alatt felmerült ápolási napok
			Gyógyulva	Javulva	Gyógyulatlán	Meghalt			
37	38	75	42	—	—	5	47	28	952

Tokár József,
 alorvos.

Dr. Schön Vilmos,
 főorvos.

Nyilt-tér. *)

MATTONI FÉLE BUDAI KESERŰVIZ
 T55b
 kiállításán jutalmat nyert.
 Kapható minden gyógyszerár és ásványvíz kereskedésben.
MATTONI és WILLE
 BUDAPESTEN.

*) E rovat alatt közlettekért nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztőségi posta.

Sz. K. urnak. Bpest. A mai számba behozni abszolút lehetetlen volt.
 F. A. urnak. K.-Helmec. Megérkezett, átolvassuk.
 Dr. W. Zs. urnak. N.-Mihály. Szives türelmet kérünk.

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.
 Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**
 Kiadótlajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNE**

HIRDETME NYEK.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL
 S.-A.-UJHELYT
 Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.
 MINDEN IDŐBEN
 nagy választékban tartok s kívánatra feldílitok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
VÖRÖS MÁRVÁNY
 és homokkő sarkövet.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
 vállalkozó.

Sürgőnyozim:
 Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

161/88. vgh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bir. végrehajtó közhírre teszi, hogy a kir.-helmezi kir. jbiróság 1209/88. p. sz. végzése által Frigyesi Simon javára Litanszky Mihály és neje ellen 230 frt 13 kr. tőke, ennek 1888. évi febr. 15-től 6% kamatai, eddig összesen 45 frt 46 kr. perköltség erejéig lefoglalt és 314 frt 30 krra becsült házi butorok, sertés és kisebb bolti czikkek, ugyszintén 3 holdon gabona és 3 holdon őszii buzavetés remélhető terméséből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a kir.-helmezi kir. jbirósági 1271/88. p. sz. kiküldő végzése folytán a helyszínen, vagyis Leányvár községében alperesek lakásán leendő eszközésére 1888. évi június hó 16-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik azon megjegyzéssel, hogy ezen árverésen az ingóságok a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.
 Kir.-Helmeczen, 1888. jun. 2.

Szabó László, bir. végrehajtó.

P. 603/1888. sz.

Arverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a varannói kir. járásbiróság 1498/p.83. számú végzése által a felső-zempléni kölcsön és takaréktársulat csődömege végrehajtató javára Vrobely Mihály s társai ellen 410 frt 1 kr. tőke, ennek 1881. év december hó 14. napjától számított 8% kamatai és eddig összesen 6 frt 20 kr. perköltség követeléserejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 427 frt becsült ló, takarmány stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 603/1888. p. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Tavarnán, alperes lakásán leendő eszközésére 1888-ik évi június hó 27-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881-ik évi LX. t.-c. 107-ik §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak. A netaláni elsőbbségi igények a hivatkozott törvény 111. és 112. §-ai értelmében érvényesítendők.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Varannón, 1888. évi május hó 26-ik napján.

Sztankó László,
 kir. bir. végrehajtó.

Tk. 704. sz.
 1887.

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-mihályi királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Sulyovszky István végrehajtónak ífj. Ilkanics András végrehajtást szenvedő elleni 101 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvszék (a n.-mihályi kir. jbiróság) területén lévő s Lasztomér községe és határában fekvő a lasztoméri 25. sz. tjkvben foglalt A + 1. sor., 51/a. hr. s 67. 8. i. sz. udvar és kertből ífj. Ilkanics András tulajdonánál jegyzett földhasznélvezeti és felülépítmenyi jutaléokra az árverést 262 frtban, továbbá a lasztoméri 215. sz. tjkvben A I. 1. sor., 693. hr. sz. a. foglalt s 3/4-ed részben ífj. Ilkanics András, 1/4-ed részben Weinberger Herman tulajdonánál jegyzett ingatlanra 98 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi július hó 10-ik napján d. e. 9 órakor Lasztomér községe házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis a lasztoméri 25. sz. tjkvi ingatlanra vonatkozólag 27 frtot, a lasztoméri 215. számú tjkvi ingatlanra vonatkozólag pedig 10 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-mihályi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi ápril hó 20-án.

Kapy, kir. aljbiró.

Eladó

30,000 darab donga a kistárkányi határral szomszédos győröcskei erdőben. A venni szándékozók forduljanak **Petrik János** k.-tárkányi birtokoshoz u. p. Bély.

Zemplén. nagymihályi j. szolgabírája.

1193/k. i. 88. sz.

Pályázati hirdetmény.

Zemplénmegye nagymihályi járásban a vásárhelyi körorvosi állomás, melyhez Bánócz, Kis- és Nagy-Csebb, Füzesfőy, Alsó-Körtvélyes, Krasznócz, Lask, Leszna, Morva, Pazdics, Rákócz, Sámogy, Szuha és Vásárhely, összesen 7780 lelket számláló községek tartoznak, megüresedvén, annak választás útján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állomás 500 frt évi fizetés, 231 frt fuvar átalány és szabályrendeletileg megállapított gyógykezelési járulékokból álló javadalommal van egybekötve.

Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy az 1876. évi 14. törvcikkben körülírt minősítvényeiket, igazoló kérvényeiket alólírott szolgabírói hivatalhoz **f. 1888. évi július hó 4-ig** bezárólag annál inkább adják be, mert később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

A körorvos választás **f. 1888. évi július hó 5-én d. e. 10 órakor**, Vásárhelyen, a kör székhelyén a rkath. iskolában fog megejtetni.

Nagymihály, 1888. jun. 5.

Füzesfőy Tamás,
 főszolgabíró.

146/1888. ügyszám.

Hirdetmény.

Alólirt kir. közjegyző által Haas Fülöp s.-a.-ujhelyi lakos megkeresése folytán a Haas Fülöp által Krieg József stanisloi lakosnak eladott, de a vevő által ki nem fizetett 16 hordó boroknak nyilvános árverésen való eladatásuk végett határidőül **1888. évi június hó 18-ik napjának** reggeli 10 órája zemplénmegyebeli S.-a.-Ujhely városba, Haas Fülöpnek az ugynevezett „Ung. váron” lévő pinczéjébe tüzetik ki.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1888. évi május 28.

Vályi István,
 királyi közjegyző.

Árverési hirdetmény.

A S.-a.-Ujhelyi kir. törvényszéknek, mint csödbiróságnak 4920/1888. sz. a. jóváhagyott, 1888. évi ápril hó 29-én hozott csödválasztmányi határozat folytán a *felső-zempléni kölcsön és takaréktársulat csödtömege*hez tartozó ingóságok (butorok, pénzszekrények, ékszerék és értékpapírok) *f. évi június hó 18-án d. e. 10 órakor Homonnán az intézet helyiségében* nyilvános árverés útján elfognak adatni.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1888. június 7.

Dr. Rozenthal Sándor,
 tömeggondnok.

Haszonbéri hirdetés.

Az eperjesi gör. kath. püspökség és káptalan tulajdonát képező, zemplénmegyei Visnyó községben fekvő egész nemesi ingatlan birtok az urasági s egyéb gazdasági épületekkel, nemkülönben az italmérségi jog a korcsma-épületekkel s hozzá tartozó földekkel, s végre a malomjog s ahhoz tartozó épületekkel **1889. évi május hó 1-ő napjától hat évre** haszonbérbe adandó lévén, felhivatnak mindazok, kik ezen bérletet, vagy annak némely részét enyerni óhajtják, miszerint írásbeli ajánlataikat, melyekhez bánatpénzül a felajánlandó évi bérösszeg 10% készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban melléklendő, f. 1888. évi július hó 20. napjáig alólirottnál Eperjesen nyujtsák be, hol egyuttal a feltételek is megtudhatók.

Eperjes, 1888. évi május hó 15.

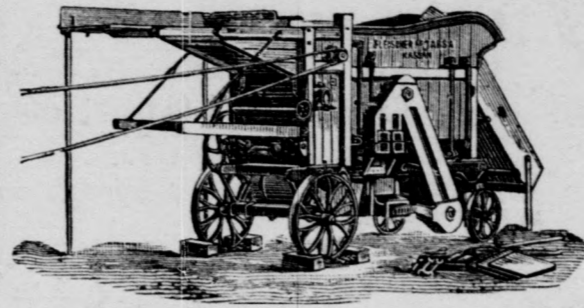
Stempák Ignác,
prépost-kanonok, uradalmi igazgató.

1-3

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője KASSÁN, eperjesi-ut 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaságközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a közlekedő **nyári időnyre**, nevezetesen:

Cséplőkészületeit könnyű járással, járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi-cséplőgépeit, járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker-, és magtár-rostait,

továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-berendezéseket, m. p. Henze-főzők, kavarázó-készületek, maláta- és burgonya-zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét** tartjuk állandóan s bizományi raktárt

BEHYNA TESTVÉR uraknál **S.-a.-Ujhelyben.**

Gazdasági gépeink képes, valamint öntődénknék gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

2-6

A legkitünőbb szer

MINDEN ROVAR ELLEN

Meglepő erejével annyira hat és oly gyorsan s biztosan irtja ki a kártékony rovarokat, hogy azoknak **többé semmi nyomuk nem marad.**

Különösen figyelembe veendő:

hogy a szabadon lezárt papirban

kimért por sohasem

4-12

«Zacherl-különlegesség.»

Csak eredeti üvegekben valódi minőségben és legolcsóbban kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos,
Zlinszky József, Kincsessy Péter és
Reichard testvéreknel.

Sárospatakon: Pavletits Györgynél.
Homonnán: Pápay Pálnál.

Nagy-Mihályban: Marmorstein Simon,
Glück Mór és Czbur Bertalanál.
Szerencsén: Rochlitz Rezsónél.
Tokajon: Reiner D gyógytárában.
Varannón: Cséri Hermannál.

Fő-raktár:

J. ZACHERL, Wien, I. Goldschmiedgasse 2.

FEHÉR MIKLÓS

a m. kir. államvasutak gépgyára vezérigazgatója és több kiváló gazd. gépgyár képviselője,

Budapest, üllői ut 25 sz., Köztelek.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült, tűzveszélyt elhárító szikrafogóval ellátott és fa-, szén- vagy szalmatüzelésre berendezett

6, 8 és 10 lóerejű locomobilokat,

melyeknél a nagy tűzszekrény folytán tüzelő anyagban nagy megtakarítás eredményeztetik; az ugyanazon gyárban készült,

felülmulhatlan munkaképességű

48", 54" és 60" széles vaskeretű gőzcséplőgépeket,

két szab. s kiváló fontosságú szerk. utasítással, és pedig:

a) az uj, maguk között négyszögű lyukat bezáró s rostélyzat alakjában egymásra illesztett keményfa rudacsokból alkotott **tőrekrosta**, mely által a **tőrekben 180-szor kevesebb szem megy veszendőbe;**

b) a meghosszabbított **rázó-asztal**, mely a szalmának egy második kirázását eszközöli s miáltal a **szalma közt 2 1/2-szer kevesebb mag marad vissza**, mint az eddig ismert legjobb gőzcséplőgépeknél, mely eredmények a m.-óvári és kassai kísérleti állomások által számszerűleg hivatalosan konstatáltak.

— Azonkívül ajánlom —

2, 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű locomobiljaimat

hozzájuk tartozó **pánczélszeges cséplőgépekkel**, valamint mindennemű **járgánycséplőgépeket, Hollinsworth-szénagreblyéket, fűkaszalókat, aratógépeket** és minden egyéb legjobbaknak bizonyult és szolid szerkezetű mezőgazdasági gépeket leszállított árak mellett.

8-10

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kiadó.

11747/L. 1888. sz.

Sátoralja-Ujhelyben, a miskolci hitelintézet házában, Rákóczy és Kazinczyutca sarkán, igen élénk helyen, egy nagy bolti helyiség 5 mellék szobával (ezelőtt kávéház) bármikor kiadó. Bővebb felvilágosítást **Zlinszky József** gyógyszerész rész ad.

Fürdő-megnyitás.

A rank-herlányi kincstári gyógyfürdőben a fürdő-évad **május hó 15-én** nyitattik meg.

Ezen, a tüneményes időszi szökőkút által szélesebb körökben ismeretes fürdőnek égvényes, konyhasós vasas savanyuvizei kitünő sikerrel alkalmaztatnak vérhiánynál, halványkóránál, gyomor és hörges hurutnál stb.

Fürdőorvos: **Dr. Földi Adolf.**

Postahivatal helyben; legközelebbi táviró állomás Kassa és Gálszécs; társaskocsi közlekedés Kassáról és vissza; mérsékelt (33 1/3%) vasuti menet-térti jegyek; kényelmes, igen olcsó lakások; kitünő konyha.

A fürdőhely levegője egészséges erdei levegő. éghajlata szelid.

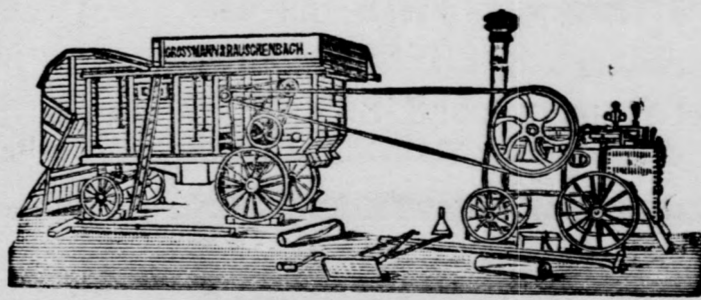
Bővebb felvilágosítást ad a rank-herlányi fürdő-gondnokság.

Kassán, 1888. évi ápril havában.

3-3

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Magyar gőzcséplő-készletek

Gőzmozgonyok

2, 2 1/2, 3 1/2, 4, 6, 8 lóerőre.

Gőzcséplőgépek

fa- és vaskerettel, verőléczes vagy szeges dobbal,

legújabb, legerősebb szerkezet,

legnagyobb munkaképesség mellett.

Olcsó árak és előnyös feltételek.

Árjegyzékek kívánatra.

9-15

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

első magyar gazdasági gépgyára,

Budapest, külső váci-út 7. szám.

Schlick-féle vasöntöde és gépgyár-részv.-társaság

Budapesten,

KÖZPONTI IRODA: VI. Váci-körút 57., GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLY: Külső Váci-ut 1696-1699

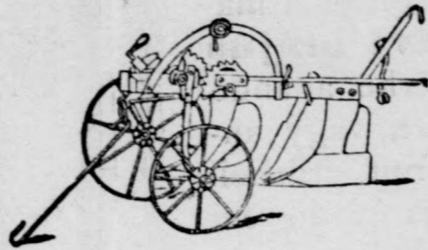
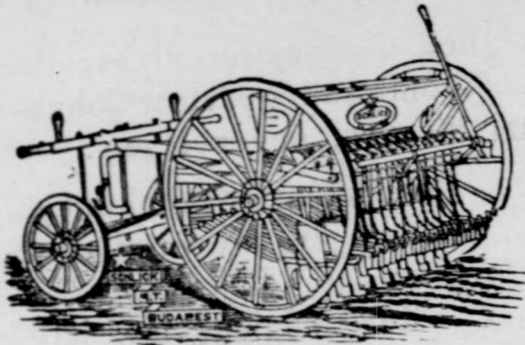
Schlick-féle szabadalmazott

„Triumph“

sorvetőgépek.

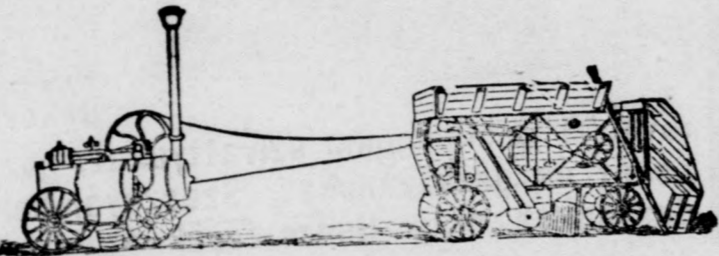
Legnagyobb kitüntetés a vetőgépekre:

arany díszokmány a hatvani nemzetközi ekeversenyen.

Schlick-féle szabadalmazott egyes-, royal-, kettős- és hármasték, 2 első díj aranyérem és még három egyéb kitüntetés.

Schlick- és Vidats-féle ered. egyes-tekék, kapáló, töltő- és porhanyító tekék stb.

Gőzeséplők, járgányeséplők, gabonarosták, örlőmalmok, takarmánykészítő és egyéb gazd. gépek.

Előnyös fizetési feltételek

10-12 Legolcsóbb árak. — Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

COGNAC
CZUBA-DUROZIER & CO
FRANCZIA COGNÁCGYÁR
PROMONTOR

A vegytani műintézet

(Laboratorium) által megvizsgáltatván, francia cognakkal egyenértékűnek és orvosi célokul ajánlatosnak találtatott.

Egyedüli főraktár:

DEUTSCH JÓZSEF FIA

kereskedése,

S.-A.-UJHELYBEN.

2-10

Egy angol apától és anyától származott 2 db öthónapos **him vizsla kölyök**, esetleg ezek két éves jól treszszirozott anyjuk (ez esetben csak egy kölyök) jutányos áron **Nagy Gyula s.-a.-ujhelyi** lakosnál eladó.

A nemes fajért kezeség vállalatik.

JELES MINŐSÉGŰ

Portland-és Román-cément

valamint

cémentlemezek

rendkívül olcsó

6-6

gyári áron mindig készletben kaphatók

Benczur mogyoróskai cementgyárának

kassai nagy raktárában.

Kérdések és rendelmények

levélben „Benczur cementraktára Kassán“ vagy sürgönyileg „Benczur Kassa“ cím alatt kéretnek.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

az egész világon a legtökéletesebbnek elismert mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolosúlyllyal vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük-nél fogva az összes világkiállításokon az első díjat nyert legkiválóbb mérlegek.

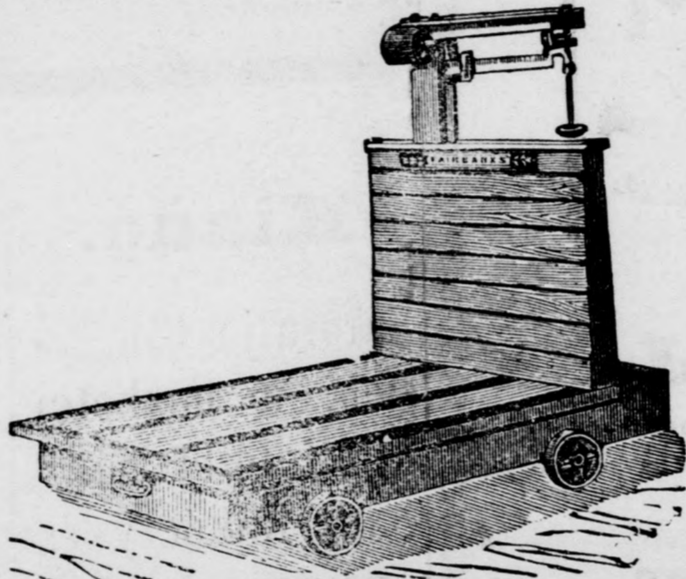
A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tizedes mérlegek áránál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasutra való feladás költségei befoglaltatnak. Gazdasági szekér- és zsák-mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Czim: Osztr.-magyar Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára John Block vezérigazgató

BUDAPEST, Andrassy-ut 23.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — K.-Meger.

HIRDETMÉNY.

A ruda-bányácsi gkath. templom tornyának tervrajz szerinti kiépítése a parochián f. évi június hó 21-én d. u. 2 órakor fog vállalati uton kiadatni. Vállalkozni kívánók a tervrajz s költségvetést alulírtnál bármikor megtekinthetik.

Takács Péter,
ruda-bányácsi lelkész.

Ház eladás.

Néhai Ujházy János-féle ház kerttel együtt Sáros-Patakon a collegium mellett, közel a vasut állomáshoz, kényelmes berendezéssel szabad kézből eladó, vagy a lakások bérbé is vehetők. — Értekezhetni a tulajdonos Ujházy Gyula m. kir. államvasuti mérnöknel SZEGEDEN, vagy Végh Bertalan ügy.-nél S.-PATAKON.

Háziasszonyaink figyelmébe!

A magyar ipar életrevalóságát

leginkább az bizonyítja, hogy oly elősmert jószágú termékeket képes létrehozni, mint a
16-20 milyen a

LENCK-KÁVÉ

mely illat és az alkatrészek kifogástalan minősége tekintetében felülmúlja az összes eddig ismert kávépótlékokat s nem drágább, mint a legjobb külföldi pótkávék.

A LENCK-kávé kapható minden fűszerkereskedésben s ahol még nem volna, vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje mint magyar gyártmányt

Sátoralja-Ujhelyre és környékére nézve a gyár képviselője **Lichtenegger R.** ur Kassán.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS,

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő felsége József főherg. és ő felsége Milán szerb király

— asztalán rendes italul szolgál. —

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is ép úgy mint hazánkban általánosan a kólera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóinak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógy-czélokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES.

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindulattal ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel
az **ÁGNES**-forrás
kutkezelősége Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Raktár Sátoralja-Ujhelyt: Behyna testvérek és Szentgyörgyi Vilmos urak kereskedéseikben.